

WGK.604.3.2015

RADA MIEJSKA ŁOMŻY

W załączeniu przedkładam **Informację Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie miasta Łomży za rok 2014**, z której wynikają następujące główne wnioski:

1. Ogólny stan wód łomżyńskich rzek (Narew, Łomżyczka i Struga Lepacka) w 2014 r. oceniono jako zły, przy czym potencjał ekologiczny Narwi i Łomżyczki oceniono jako słaby, a Strugi Lepackiej jako umiarkowany. O klasyfikacji zdecydowały w przypadku Łomżyczki – wskaźnik biologiczny, a Narwi – wskaźnik ichtiologiczny.
2. Główne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych w mieście tj. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (miejska oczyszczalnia ścieków), Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego PEPEES S.A. (obiekty łąkarskie, ścieki socjalne i deszczowe) oraz miasto Łomża (kolektory wód opadowych) dotrzymywały warunków określonych w pozwoleniach wodnoprawnych.
3. Stan wód podziemnych został zakwalifikowany do III klasy czystości, klasyfikując tym samym wody do dobrego stanu chemicznego. Większość wskaźników mieściła się I i II klasie czystości jednak kwalifikacja stężenia żelaza do III klasy zdecydowała o ogólnej klasie czystości.
4. Łomża należy do miast o niewielkiej liczbie dużych punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza oraz stosunkowo niskim udziale emisji zanieczyszczeń z tych źródeł. Większość obiektów na terenie Łomży, emitujących zanieczyszczenie do powietrza, to niewielkie kotłownie spalające olej opałowy, węgiel lub drewno. Są to obiekty dla których nie są wymagane pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza. W roku ubiegłym nie odnotowano przekroczeń wartości dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza z zakładów posiadających ww. pozwolenia.
5. Wyniki pomiarów zanieczyszczeń gazowych: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego PM10, prowadzonych na terenie miasta w roku 2014 r. wskazują na dobrą jakość powietrza w mieście (klasa A), jednakże stężenia zanieczyszczeń pyłu PM2,5 przekraczały dopuszczalne stężenia (klasa C). Biorąc pod uwagę wszystkie badane zanieczyszczenia powietrza jakość powietrza w Łomży zakwalifikowano do klasy C.
6. W żadnym z badanych 5 punktów pomiarowych w mieście nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.
7. W roku ubiegłym nie przeprowadzono pomiarów uciążliwości hałasu komunikacyjnego w Łomży. Hałas przemysłowy nie stwarzał większych problemów.

Wnoszę o przyjęcie przedłożonej Informacji do wiadomości.

Do referowania tematyki proponuję zaprosić Kierownika Delegatury w Łomży Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku – Pana Waldemara Gołaszewskiego.

z up. PREZYDENTA MIASTA

mgr Andrzej Zdzisław Gachlicki
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

**Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku
Delegatura w Łomży**

18-402 Łomża, ul. Akademicka 20
tel. (86) 218-21-69; fax: 218-28-93; e-mail: lomza@wios.bialystok.pl

Informacja

**Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
o stanie środowiska na terenie Łomży
w 2014 roku**

Łomża, lipiec 2015

Spis treści:

Wstęp.	3
1. Stan czystości i ochrona wód.	3
1.1. Presje- Źródła zanieczyszczenia wód	3
1.2. Stan - Ocena jakości wód powierzchniowych	7
1.3. Przeciwdziałania – Działalność kontrolna	10
1.4. Wody podziemne	11
2. Powietrze	12
2.1. Presje - Emisja zanieczyszczeń do powietrza	12
2.2. Stan - Monitoring imisji	14
2.3. Przeciwdziałania – Działalność kontrolna	22
3. Gospodarka odpadami	25
3.1. Presje- Ilość wytworzonych odpadów	25
3.2. Stan – istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	26
3.3. Stan - istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania innych odpadów w tym odpadów niebezpiecznych	28
3.4. Przeciwdziałania – Działalność kontrolna	30
4. Promieniowanie elektromagnetyczne /PEM/	31
4.1. Presje – Źródła emisji PEM	31
4.2. Stan – Pomiary kontrolne PEM w 2014r.	32
4.3. Przeciwdziałania	34
5. Hałas	34
5.1. Hałas komunikacyjny	34
5.2. Hałas przemysłowy	35
6. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami	35
7. Działalność kontrolna WIOŚ	38

Łomża – miasto w północno-wschodniej Polsce, w województwie podlaskim, nad rzeką Narew. Łomża leży na historycznym Mazowszu, na jego największej ziemi – ziemi łomżyńskiej, w północnej części Międzyrzecza łomżyńskiego. W latach 1975-1998 stolica województwa łomżyńskiego. Od 1 stycznia 1999 roku siedziba powiatu łomżyńskiego oraz stolica powiatu grodzkiego. Łomża, to główny ośrodek gospodarczy, edukacyjny i kulturowy ziemi łomżyńskiej oraz jedno z trzech głównych miast województwa podlaskiego (obok Białegostoku i Suwałk). Powierzchnia ogółem - 32,72 km².

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2014 roku Łomża liczyła 62 779 mieszkańców. W ciągu ostatnich 10 lat liczba ludności ma wyraźny trend spadkowy (migracje do większych miast i za granicę), który jest spowodowany brakiem perspektyw na przyszłość oraz wciąż malejącym rynkiem pracy.

Warunki naturalne

Łomża, wraz z całą Ziemią Łomżyńską, leży w obszarze Zielonych Płuc Polski, obszaru zaliczanego do ostatnich w Europie terenów o nieskażonej przyrodzie i unikalnych walorach krajobrazowych. Miasto położone jest na wzgórzach morenowych, obejmujących wysoką, lewobrzeżną skarpę pradoliny Narwi. Od strony południowo-wschodniej z miastem sąsiaduje rezerwat przyrody, który stał się podstawą do utworzenia Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, a także Rezerwat przyrody, "Rycerski Kierz" (na zachód) oraz Czerwony Bór (na południe). Przez miasto przepływają dwie rzeki: Narew i Łomżyczka. W mieście znajduje się 12 pomników przyrody wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody. Głównie są to pojedyncze drzewa wiekowe, znajdujące się na terenie parków miejskich.

Gospodarka

Położenie Łomży w regionie o charakterze rolniczo-leśnym wskazuje na podstawowe kierunki rozwoju gospodarczego, którymi są branże nieuciążliwe ekologicznie, tj. przemysł spożywczy, browarnictwo, elektronika, przemysł materiałów budowlanych, drzewny, meblarski, produkcja i przetwórstwo płodów rolnych, a także turystyka i agroturystyka.

Tranzyt

Łomża, usytuowana w odległości zaledwie 140 km od Warszawy i 75 km od Białegostoku, jest ważnym węzłem międzynarodowego i krajowego transportu drogowego:

- 138 km od przejścia granicznego w Kuźnicy,
- 146 km od przejścia granicznego w Ogrodnikach.

1. Stan czystości i ochrona wód

1.1. Presje - Źródła zanieczyszczeń wód

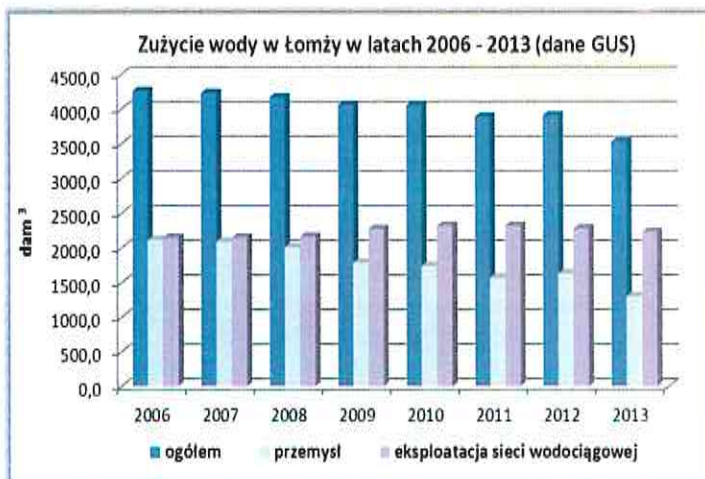
Dominujące presje wywierane przez człowieka na środowisko wodne to:

- pobór wód na różne cele;
- wprowadzanie do wód zanieczyszczeń wraz ze ściekami komunalnymi, przemysłowymi oraz wodami pochlodniczymi;
- wprowadzanie do wód zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych (nieprawidłowe nawożenie, brak skanalizowania terenów wiejskich, hodowlane fermy wielkotowarowe);
- zmiany morfologiczne i hydrologiczne wynikające z inwestycji w dziedzinie regulacji rzek (melioracje), czy energetyki.

Pobór i zużycie wody

W 2013 roku w Łomży pobrano i zużyto na potrzeby gospodarki narodowej i ludności 3532,1 dam³ wody (dane GUS, brak danych za 2014r.). W Łomży zużycie wody systematycznie maleje. Wynika to ze zmniejszonego zużycia wody w przemyśle (z 2115 dam³ w roku 2006 do 1303 dam³ w 2013 roku). Najwięcej wody w powiecie zużyto na eksploatację sieci wodociągowej (2229,1 dam³) i to zużycie utrzymuje się w ostatnich latach na podobnym poziomie.

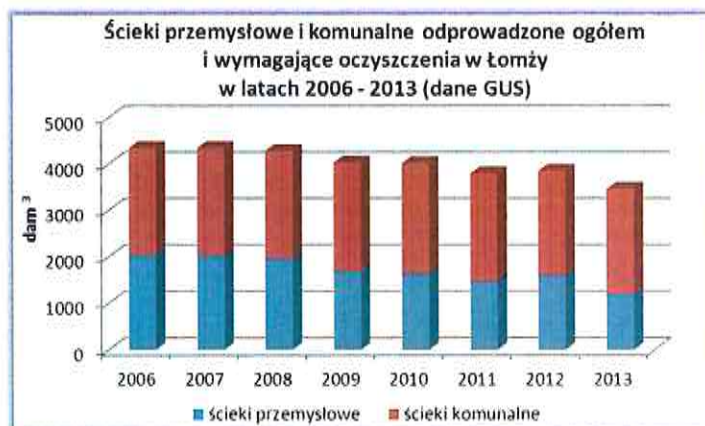
Łomża posiada dobrze rozwiniętą i ciągle rozbudowywaną sieć wodociągową. W okresie minionego 10-lecia długość sieci wodociągowej systematycznie wzrasta i w 2013 roku wynosiła 115,0 km. (brak danych GUS dla 2014 roku). Zagadnienia związane z zaopatrzeniem w wodę realizuje Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Łomży. Miasto zaopatrywane jest w wodę z eksploatowanych przez nie ujęć głębinowych.

Ponad 97% mieszkańców Łomży ma dostęp do czynnej sieci wodociągowej. Wg danych GUS w roku 2013 było to 60918 osób. W roku 2013 wysoki był

również procent ludności obsługiwanej przez kanalizację. Wynosił on 93,7% (58760 osób). Długość sieci kanalizacyjnej w 2013r. wyniosła 105,1 km. Obie sieci są systematycznie rozbudowywane i modernizowane.

Emisja ścieków

W 2013r. z terenu Łomży odprowadzono ogółem 3464,0 dam³ ścieków komunalnych i przemysłowych wymagających oczyszczenia, z czego oczyszczono ponad 99% (GUS,2013- brak danych za 2014r.).

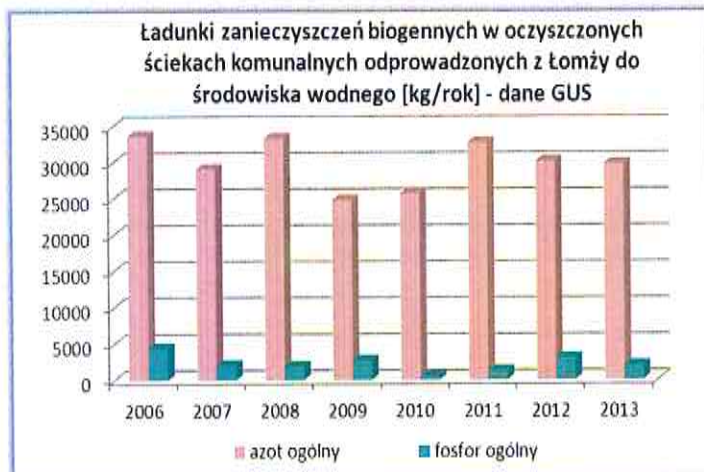
Większość tj. około 60% powstałych na terenie miasta Łomży ścieków oczyszczono sposobem biologicznym z podwyższonym usuwaniem biogenów (związków azotu i fosforu). Przyczynia się to znacznie do ograniczenia antropopresji na środowisko wodne.

Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane są na 3 oczyszczalniach (1 komunalnej i 2 przemysłowych), o łącznej przepustowości wynoszącej 40 000 m³/dobę (GUS,2013, brak danych za 2014r.).

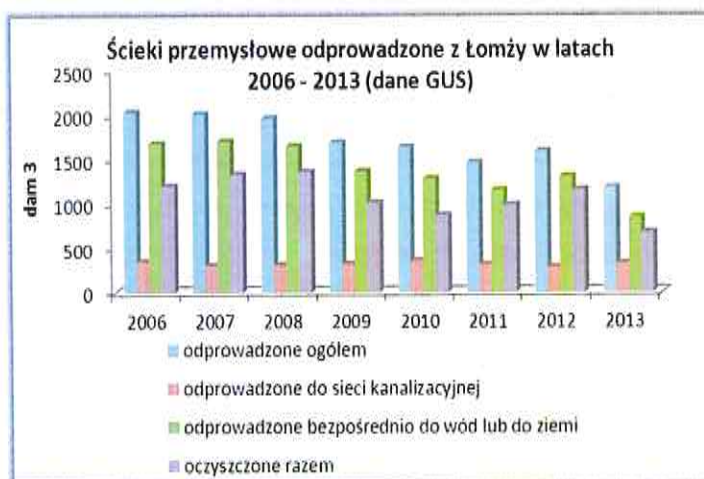
Ścieki komunalne powstające w mieście są w całości oczyszczane na oczyszczalni miejskiej o przepustowości 20000 m³, zaopatrzonej w system podwyższonego usuwania biogenów. Mimo dobrej pracy oczyszczalni i przestrzegania nałożonych pozwoleniem wodnoprawnym redukcji zanieczyszczeń, sumaryczne ładunki trzech podstawowych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych ze ściekami komunalnymi do Narwi są wysokie. BZT₅ – 15305 kg/r., ChZT – 194019 kg/r. i zawiesina 27010 kg/r.

Wysoki jest również ładunek azotu ogólnego odprowadzany rocznie do Narwi. Wg danych GUS w 2013 roku było to 29 711 kg. Zdecydowanie niższe są ładunki fosforu ogólnego (1981 kg/rok). Efektem nadmiernego obciążenia wód biogenami jest zjawisko eutrofizacji, a zanieczyszczenie wód ogranicza możliwość ich użytkowania.

Ścieki przemysłowe

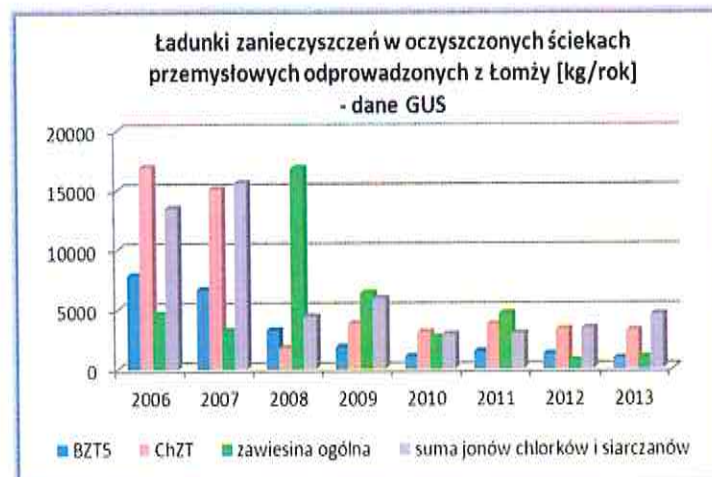

Ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych w Łomży w ostatnich latach systematycznie maleje.

Z ogólnej ilości odprowadzanych ścieków przemysłowych wynoszącej w 2013r. 1171 dam³, tylko 327 dam³ skierowane było do sieci kanalizacyjnej (28 %) (GUS, 2013, brak danych za rok 2014).

Pozostała część powstałych ścieków przemysłowych odprowadzana była bezpośrednio do ziemi. Są to ścieki z

przetwórstwa rolnego i oczyszczane są one na 2 obiektach łąkarskich Mątwica-Kupiski i Kupiski Jednaczewo.

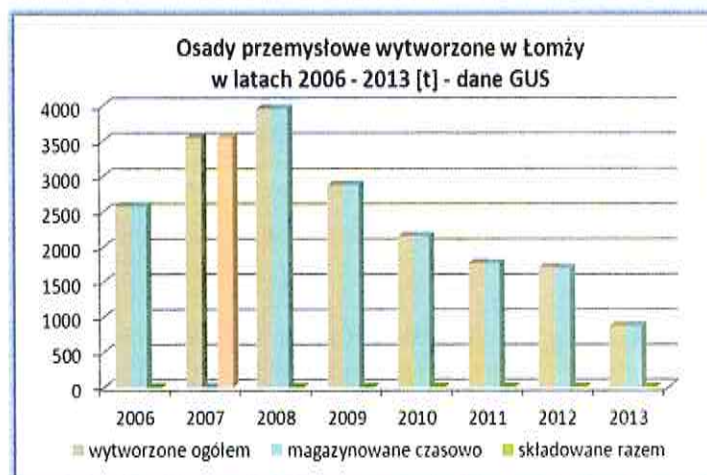
Zmniejszenie ilości odprowadzanych ścieków przemysłowych skutkuje zmniejszeniem odprowadzanych do środowiska ładunków zanieczyszczeń. Od kilku lat obserwuje się pozytywne zjawisko jakim jest bardzo wyraźny spadek ładunków wszystkich podstawowych wskaźników (BZT₅, ChZT, zawiesina ogólna oraz suma jonów chlorków i siarczanów).

Osady ściekowe

Niekorzystnym, „ubocznym”, zjawiskiem związanym z procesem oczyszczania ścieków jest powstawanie dużej ilości osadów ściekowych. Na oczyszczalni komunalnej w Łomży w 2013 roku powstało 1302 tony osadów, z czego tymczasowo magazynowano ponad 98%, pozostałe 1,7 % wykorzystano rolniczo.

Jednostka terytorialna	Osady ściekowe wytwarzane ogółem [Mg] – dane GUS					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
m. Łomża	1 320	1 183	1 141	1 271	1 202	1 302
	Stosowane w rolnictwie					
	0	0	193	69	86	22
	Składowane razem					
	392	183	184	0	0	0
	Przekształcone termicznie					
	928	785	764	755	313	0
	Stosowane do rekultywacji terenów w tym gruntów na cele rolne					
	0	183	0	90	45	0
Magazynowane tymczasowo						
0	0	184	357	758	1280	

W celu zminimalizowania problemu zagospodarowywania tych odpadów zarządzający oczyszczalnią miejską MPWiK w Łomży uruchomił na początku 2008 roku instalację do współspalania biomasy oraz suszu osadowego. Instalacja przeznaczona do pracy ciągłej, jest w pełni zautomatyzowana, z odzyskiem ciepła spalania. W 2013r. nie przekształcano na niej wytworzonych osadów. W dniu 15.01.2013r. MPWiK Sp. z o.o. w Łomży poinformował Delegaturę WIOŚ w Łomży o wyłączeniu z eksploatacji instalacji termicznej mineralizacji osadów ściekowych z dniem 18.06.2012r., celem przeprowadzenia modernizacji ciągu technologicznego obróbki osadów w oczyszczalni ścieków pod kątem dezodoryzacji oraz zwiększenia sprawności wykorzystanej energii. Na początku 2014 roku modernizację zakończono i uruchomiono instalację. W IV kwartale 2015 roku planowana jest kontrola podmiotu w tym zakresie.

Osady przemysłowe

Systematycznie maleje ilość wytworzonych w Łomży osadów przemysłowych. W 2013 roku powstało ich **872 tony**, z czego ponad 99% podobnie jak w latach poprzednich, zostało czasowo zmagazynowane. (GUS, 2013 brak danych za 2014 rok).

1.2. Stan - Ocena jakości wód powierzchniowych

Podstawą programu badań monitoringowych wód powierzchniowych płynących, zrealizowanych przez Inspektorat w 2014 roku był Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015, opracowany przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzony przez Ministra Środowiska oraz opracowany na tej podstawie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku i zatwierdzony przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska Program monitoringu środowiska województwa podlaskiego w latach 2013-2015.

Program monitoringu wód zrealizowano zgodnie z warunkami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2011 r. Nr 258, poz. 1550).

Podstawą ocen jakości wód były: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2014 r. poz. 1482), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. 2011 r. Nr 258, poz. 1549).

Punkty monitoringowe ustanawiane są na reprezentatywnych odcinkach, wyznaczonych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP). Monitoring JCWP prowadzi się w sposób umożliwiający ocenę ich stanu oraz ilościowe ujęcie czasowej i przestrzennej zmienności elementów jakości i parametrów wskaźnikowych dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych.

Zgodnie z terminarzem badań krajowej sieci pomiarowej w 2014 roku, dla powiatu Miasto Łomża, badaniami w ramach monitoringu operacyjnego wód powierzchniowych objęto tylko Narew w punkcie pomiarowo-kontrolnym m. Nowogród (powyżej ujścia Pisy) - punkt zamykający JCWP Narew od Biebrzy do Pisy. Całą ocenę JCWP łomżyckiego odziedziczono z 2013 roku. Dziedziczenie oceny obowiązuje do przeprowadzenia kolejnych badań JCWP, nie dłużej jednak jak 3 lata (dla monitoringu operacyjnego).

Ze względu na fakt, że odsiąki z obiektów oczyszczania ścieków w warunkach glebowych zakładów PEPEES w Łomży mogą mieć wpływ na jakość wód Lepackiej Strugi, zamieszczono również ocenę jakości wód tej rzeki.

Omówienie wyników badań rzek:

ŁOMŻYCZKA jest III-rzędowym, lewostronnym dopływem Narwi o długości 16,4 km i powierzchni zlewni 74km². Rzeka uchodzi do Narwi na 200,8km. W środkowym biegu przepływa przez Łomżę, gdzie jest odbiornikiem wód opadowych z kanalizacji deszczowej obejmującej ok. 2/3 obszaru miasta. Ze względu na silną regulację koryta rzeki, KZGW wyznaczyło ją jako jednolitą część wód powierzchniowych (JCWP) silnie zmienioną, dla której określa się nie stan ekologiczny, a potencjał ekologiczny.

Ocena jakości wód łomżyckiej – ppk ujście – Grobla Jednaczewska

- **Ocenę potencjału ekologicznego** przeprowadzono na podstawie elementów:
  - biologicznych (indeks okrzemkowy (fitobentos) – IO, Makrofitowy Indeks Rzeczny – MIR, Indeks Makrobezkręgowców Bentosowych - MMI) i zakwalifikowano go do **IV klasy czystości** (ze względu na fitobentos oraz makrobezkręgowce bentosowe). Wszystkie wskaźniki biologiczne badane były w 2013r. Nie dziedziczono wskaźników biologicznych z lat ubiegłych. Ocena ichtiologiczna rzek wykonywana od 2011r. przez Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie nie obejmowała badania łomżyckiej,
  - zbadane wskaźniki fizykochemiczne zakwalifikowano do II klasy czystości,
  - z wskaźników fizykochemicznych wspomagających ocenę stanu ekologicznego, określonych jako substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego tylko węglowodory ropopochodne przekroczyły wartość graniczną dla dobrej jakości wód - (PSD).

Potencjał ekologiczny w badanej JCWP zakwalifikowano jako - słaby. Ocenę odziedziczono na 2014 rok.

- **Ocenę stanu chemicznego** wykonano w 2013 roku na podstawie prawie pełnej listy wskaźników substancji priorytetowych. Nie dziedziczono wskaźników z lat ubiegłych. Stan chemiczny wód badanej JCWP określono jako – **dobry**. **Ocenę odziedziczono na rok 2014.**
- **Ocena obszaru chronionego wrażliwego na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych – stwierdzono przekroczenie w zakresie fitobentosu (wskaźnik indeks okrzemkowy IO), a więc badane JCWP nie spełnia wymagań dla obszarów chronionych i określono stan monitoringu obszarów chronionych jako – **zły**. **Ocenę odziedziczono na rok 2014.**

Biorąc pod uwagę wszystkie składowe oceny - STAN WÓD w badanej JCWP Łomżyczka określono jako - ZŁY

STRUGA LEPACKA jest III-rzędowym, lewostronnym dopływem Narwi o długości 18,5 km i powierzchni zlewni ok. 50 km². Rzeka uchodzi do Narwi na 185,8 km jej biegu. Odprowadza ona do Narwi wody odsiąkowe z obiektów łąkarskich, na które odprowadzane są ścieki technologiczne, socjalno-bytowe i wody pochłonicze z Przedsiębiorstwa Przemysłu Spożywczego „PEPEES” S.A. w Łomży. Ścieki oczyszczane są na 2 obiektach łąkarskich: Mątwnica-Kupiski i Kupiski-Jednaczewo, pełniących funkcje biologicznych oczyszczalni ścieków w warunkach glebowych. Ścieki produkcyjne PEPEES, nie zawierają żadnych niebezpiecznych substancji. Wchodzące w ich skład substancje organiczne, rozkładając się, powodują przede wszystkim, obniżenie zawartości tlenu w wodzie. KZGW wyznaczyło całą rzekę jako jedną naturalną Jednolitą Część Wód Powierzchniowych.

Ocena jakości wód Strugi Lepackiej – m. Szablak – w 2014 roku zbadano tylko substancje z grupy szczególnie szkodliwych i priorytetowych dla środowiska wodnego, których stężenia zbadane w 2013 roku, przekroczyły wartości kryterialne dla stanu dobrego. Pozostałe wskaźniki odziedziczono z roku 2013.

- **Ocenę stanu ekologicznego** przeprowadzono na podstawie elementów:
  - biologicznych (wskaźnik okrzemkowy – IO, Makrofitowy Indeks Rzeczny – MIR, Indeks Makrobezkręgowców Bentosowych - MMI), na podstawie których zakwalifikowano stan ekologiczny wód do III klasy czystości. Wszystkie 3 wskaźniki biologiczne badane były w 2013r. i wszystkie trzy zakwalifikowano do III klasy. Nie dziedziczono wskaźników biologicznych z lat ubiegłych. Ocena ichtiologiczna rzek wykonywana od 2011r. przez Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie nie obejmowała badania Strugi Lepackiej,
  - zbadane w 2013 roku stężenia wskaźników fizykochemicznych przekroczyły wartości określone dla stanu dobrego (**poniżej stanu dobrego**) tylko w zakresie fosforanów,
  - z wskaźników fizykochemicznych wspomagających ocenę stanu ekologicznego, określonych jako substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego tylko węglowodory ropopochodne (indeks olejowy) przekroczyły wartość graniczną dla stanu dobrego (PSD). **W 2014 roku powtórzono badania tego wskaźnika 8 razy w roku. Wartość średnioroczna nie przekroczyła już normy wyznaczonej dla dobrego stanu wód.**

Stan ekologiczny w badanej JCWP zakwalifikowano w dalszym ciągu jako - **umiarkowany**.

- **Ocenę stanu chemicznego** wykonano w 2013 roku na podstawie pełnej listy wskaźników substancji priorytetowych. Nie dziedziczono wskaźników z lat ubiegłych. Stan chemiczny uległ pogorszeniu w porównaniu do lat 2010-2012 ze względu na 2 wskaźniki z grupy WWA (wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych) tj. benzo(g,h,i) perylenu i indeno(1,2,3)pirenu, których stężenia wykroczyły poza dopuszczalne normy. **W 2014 roku powtórzono 12 razy w roku badania tych wskaźników. Ich suma przekroczyła po raz kolejny wartość kryterialną wyznaczoną dla stanu dobrego. W związku z tym stan chemiczny wód badanej JCWP w 2014 roku określono ponownie jako – poniżej stanu dobrego**
- **Ocena obszaru chronionego wrażliwego na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych – przekroczenie w zakresie fosforanów - stwierdzono, że badane JCW nie spełnia wymagań dla obszarów chronionych i określono stan monitoringu obszarów chronionych jako - **zły**

Biorąc pod uwagę wszystkie składowe oceny - STAN WÓD w badanej JCWP Struga Lepacka określono jako - ZŁY

NAREW jest prawostronnym dopływem Wisły I rzędu o powierzchni zlewni 75175,2 km². Długość całkowita rzeki wynosi 484 km, w tym długość odcinka płynącego na terenie Polski 455 km. Rzeka bierze początek na terenie Białorusi w bagnach wschodniego skraju Puszczy Białowieskiej. Zlewnię górnej Narwi stanowią tereny stosunkowo słabo uprzemysłowione o charakterze typowo rolniczym oraz duże obszary leśne. Przy granicy białoruskiej zlokalizowano zbiornik zaporowy Siemianówka, pełniący obecnie funkcje rekreacyjne. Znaczna długość rzeki na terenie woj. podlaskiego objęta jest ochroną w ramach Narwiańskiego Parku Narodowego oraz Parku Krajobrazowego Doliny Narwi, leżącego w powiecie łomżyńskim.

Ocena jakości wód Narwi – w m. Nowogród (powyżej ujścia Pisy) – punkt reprezentatywny dla JCWP Narew od Biebrzy do Pisy.

• **Ocenę stanu ekologicznego** przeprowadzono na podstawie elementów:

- biologicznych zbadanych w 2014 roku tj. fitoplanktonu – II klasa (w 2012 klasa III) oraz makrofitów - II klasa (w 2012 roku również klasa II). W ocenie łącznej należy jednak uwzględnić dziedziczny z 2012 roku indeks ichtiologiczny - IV klasa, który obniża ocenę biologiczną .

- fizykochemicznych – wszystkie zbadane w 2014 roku wskaźniki fizykochemiczne nie przekroczyły wartości określonych dla stanu dobrego.

- ocena wskaźników wspomagających ocenę stanu ekologicznego, określonych jako substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, została odziedziczona z lat 2012 - 2013 – żaden z nich nie przekroczył wartości granicznych dla stanu dobrego.

Stan ekologiczny w badanej JCW zakwalifikowano jako - słaby. O klasyfikacji stanu ekologicznego zdecydował tylko jeden, odziedziczony z 2012 roku, wskaźnik biologiczny – indeks ichtiofauny.

• **Ocenę stanu chemicznego** - w 2014r. zbadano tylko 2 wskaźniki z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych WWA (benzo(g,h,i)perylene i indeno(1,2,3-cd)piren), pozostałe wskaźniki do oceny odziedziczono z 2012 roku, w którym wykonano prawie pełen, wymagany rozporządzeniem, zakres badania substancji priorytetowych dla środowiska wodnego. Na podstawie otrzymanych wyników **stan chemiczny oceniono jako poniżej stanu dobrego.**

• **Ocena obszaru chronionego wrażliwego na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych – stwierdzono, że wskaźnik fitoplanktonowy IFPL w 2014 roku przyjął wartości mieszczące się w II klasie czystości. Badane JCW spełnia więc wymagania dla obszarów chronionych, tak więc określono stan monitoringu obszarów chronionych jako – **dobry.**

Biorąc pod uwagę wszystkie składowe oceny - STAN WÓD w badanej JCWP Narew od Biebrzy do Pisy określono jako – ZŁY.

Wnioski :

1. Stan/Potencjał ekologiczny:

Łomżyczki oceniono jako **słaby** w 5 stopniowej skali tj. od stanu bardzo dobrego, poprzez dobry, umiarkowany, słaby do złego. O klasyfikacji zdecydowały głównie wskaźniki biologiczne oraz jeden wskaźnik z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, wspomagających ocenę (węglowodory ropopochodne – indeks olejowy). W 2012 roku podobnie zanotowano przekroczenie tylko jednego wskaźnika fizykochemicznego (fosforany). W poprzednich latach natomiast notowano przekroczenia w zakresie : wartości ogólnego węgla organicznego (OWO), biologicznego zapotrzebowania tlenu (BZT₅), azotu Kjeldahla, fosforu ogólnego oraz fenoli lotnych. Jakość wody w 2013 roku była więc, pod względem zanieczyszczeń fizykochemicznych, lepsza jak w latach poprzednich. Całą ocenę odziedziczono na 2014 rok.

Lepackiej Strugi oceniono jako **umiarkowany**. Ogólna ocena **nie uległa pogorszeniu** w porównaniu do lat ubiegłych, a nawet uległa pewnej poprawie. W roku tylko 2013 jeden wskaźnik fizykochemiczny (fosforany) i jeden z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (indeks olejowy) przekroczyły granice stanu dobrego. W poprzednich latach były to dodatkowo stężenia: tlenu rozpuszczonego, OWO, fosforu ogólnego oraz azotu Kjeldahla. W 2014 roku powtórzono badanie indeksu olejowego i stwierdzono, że jest on już w stanie dobrym.

Narwi w Nowogrodzie (powyżej ujścia Pisy) oceniony został jako **staby**. Większość wskaźników biologicznych i fizykochemicznych, przyjętych do oceny, była w stanie dobrym. O ocenie stanu zdecydował jednak, wprowadzony do oceny w 2012r. wskaźnik ichtiologiczny, nie korelujący z pozostałymi badanymi wskaźnikami. W poprzednich latach stan ekologiczny oceniano jako umiarkowany. Mimo niekorzystnej klasyfikacji jakość JCWP nie ulega pogorszeniu, a nawet ulega widocznej poprawie.

2. Badania **stanu chemicznego** w Łomżycze i Strudze Lepackiej przeprowadzono w 2013 roku z uwzględnieniem pełnego zakresu badania substancji priorytetowych, najbardziej niebezpiecznych dla środowiska wodnego. **Stan chemiczny łomżyczki oceniony został jako dobry, a więc ocenę odziedziczono na 2014 rok.** W Strudze Lepackiej stwierdzono przekroczenie w zakresie wartości benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pirenu, a więc w 2014 badanie tych substancji powtórzono i po raz kolejny odnotowano przekroczenia. Stwierdzono tu nadal **stan chemiczny poniżej dobrego**. Do oceny stanu chemicznego Narwi większość wskaźników chemicznych została odziedziczona z 2012r., kiedy to przeprowadzono szerokie badanie w tym zakresie. W roku 2014 przeprowadzono tylko badanie benzo(g,h,i)peryleny i indeno(1,2,3-cd)pirenu, wskaźników których stężenia w poprzednich latach nie mieściły się w dopuszczalnych normach. Wskaźniki te zaniżyły ocenę stanu chemicznego do **stanu poniżej dobrego**.
3. We wszystkich trzech badanych jednolitych częściach wód, biorąc pod uwagę oceny składowe i dziedziczenie wskaźników z lat poprzednich, stwierdzono **zły stan wód**.

1.3. Przeciwdziałania - Działalność kontrolna

Rozporządzenie Ministra Środowiska z 28 stycznia 2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2009, Nr 27, poz. 169) **określa częstotliwość poboru prób ścieków do badań i ich parametry. Inspektorzy WIOŚ w czasie kontroli prowadzą analizę wyników badania ścieków przedstawioną przez zarządzającego oczyszczalnią i na tej podstawie określają czy warunki pozwolenia w zakresie ilości i jakości ścieków zostały dotrzymane.**

Wykaz źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie łomży wg danych za 2014 rok

Lp	Miejscowość, nazwa zakładu	Typ oczyszczalni	Uwagi
miasto łomża (odbiornik bezpośredni – rz. Narew)			
1	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Łomży	mechaniczno-biologiczna reaktory biologiczne A i B (każdy z dwoma ciągami technologicznymi) komora defosfatacji, zagęszczacz osadu nadmiernego ROS; instalacja do oczyszczania i wykorzystania biogazu, instalacja do współspalania biomasy oraz suszu osadowego	Stan formalno-prawny w zakresie oczyszczania i odprowadzania ścieków jest uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 25 maja 2017r. W dniach 26-30-09-2014 roku przeprowadzono kontrolę w zakresie przestrzegania prawa i decyzji administracyjnych podmiotów wprowadzających ścieki do wód oraz w zakresie wywiązywania się aglomeracji priorytetowych z realizacji zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków KPOŚK 2010. Kontrolą objęto okres 25.05.2011 – 24.05.2014r. obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego. W całym okresie objętym kontrolą stwierdzono, że ścieki w zakresie wymaganych pozwoleniem wskaźników zanieczyszczeń tj, azotu ogólnego, fosforu ogólnego, BZT5, ChZT-Cr, zawiesiny ogólnej, ph, temperatury, węglowodorów ropopochodnych, OWO, azotu amonowego, azotu azotanowego, azotu azotynowego, chromu ogólnego, niklu, miedzi, ołowiu, cynku, kadmu, rtęci – odpowiadały warunkom określonym w pozwoleniu. Nie stwierdzono również przekroczenia dopuszczalnej ilości odprowadzanych ścieków. Kontrola WIOŚ objęła również sprawdzenie wyników badania Narwi powyżej i poniżej wylotu ścieków z oczyszczalni prowadzonych w latach 2012-2013. W zakresie

			<p>wszystkich badanych parametrów nie stwierdzono istotnych różnic w wielkości ich stężeń w Narwi powyżej i poniżej oczyszczalni.</p> <p>Z przeprowadzonej oceny pracy oczyszczalni w ramach cyklu kontrolnego KPOŚK i analizie wyliczeń wielkości redukcji ładunku zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych wynika, że w 2013 roku nie zostały przekroczone dopuszczalne wartości zanieczyszczeń określone w pozwoleniu wodnoprawnym.</p>
2	Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego "PEPEES" S.A. w Łomży	<p>obiekt oczyszczania ścieków w warunkach glebowych Kupiski – Jednaczewo pełniący rolę biologicznej oczyszczalni ścieków z usuwaniem azotu i fosforu</p> <p>obiekt oczyszczania ścieków w warunkach glebowych Mątwica - Kupiski pełniący rolę biologicznej oczyszczalni ścieków z usuwaniem azotu i fosforu</p> <p>Ścieki socjalne z zakładu oczyszczane są na oczyszczalni BIOBLOK 2xMut 100 i odprowadzane na ww. obiekty</p> <p>wody opadowe odprowadzane do Łomżyczki</p>	<p>Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków do rzeki Narew ważne do 31.10.2022r.</p> <p>W 2014r. ścieki z bieżącej produkcji i zbiornika retencyjnego zakład okresowo kierował do nawadniania obiektów łąkarskich. W 2014 roku łąki obiektu Mątwica- Kupiski nawadniano w 2 okresach: 24.03.-08.04.2014r. poza kampanią oraz 27.10-19.12. 2014 r. tj. 54 dni – podczas kampanii i rafinacji krochmalu. W 2014 roku WIOŚ nie kontrolował przedkładanych do tut. Urzędu : ilości i jakości odprowadzonych ścieków oraz ilości pobranej wody .</p> <p>Zakład posiada zamontowany separator wraz z komorą osadnikowo-przelewową stanowiący układ podczyszczający, co stanowi rozwiązanie problemu oczyszczania wód opadowych odprowadzanych do Łomżyczki.</p>
3	Miasto Łomża	<p>Kolektory wód opadowych z Łomży – 27 szt.</p> <p>Z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 22 do Łomżyczki – w 2 brak separatorów, - 5 do Narwi. 	<p>Stan formalno-prawny uregulowany. Miasto posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 31.05.2015r.</p> <p>Dwukrotnie przeprowadzone w 2014 roku: w czerwcu i grudniu badania wód opadowych z kolektora W19 uchodzącego do Łomżyczki ul. Poznańska (przy ul. Spokojnej), nie wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych dla stężeń zawiesiny ogólnej i substancji ropopochodnych, określonych w pozwoleniu wodnoprawnym na wprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenu miasta Łomży do rzeki Narew. Pozostałe kolektory z separatorami o wydajności poniżej 300l/s posiadają wymogu prowadzenia badań</p>

Konieczne jest zapewnienie właściwej eksploatacji separatorów oczyszczających wody deszczowe odprowadzane do Łomżyczki i Narwi.

Znaczące zagrożenie dla czystości okolicznych rzek, głównie Łomżyczki, stanowią duże zakłady przemysłowe (możliwość wystąpienia awarii). Także bardzo istotną i ciągle nierozwiązaną sprawą są licznie powstające nad brzegami nielegalne nagromadzenia odpadów komunalnych, będące źródłem zanieczyszczenia rzeki.

1.4. Wody podziemne

Wody podziemne (głównie czwartorzędowe) są głównym źródłem zaopatrzenia Łomży w wodę do celów komunalnych i przemysłowych. Zużycie wody w mieście wyniosło w 2013 roku 3 532,1 dam³ (GUS,2013, brak danych za 2014r.) W 2013 roku najwięcej wody w mieście zużyto na eksploatację sieci wodociągowej (2229,1 dam³), znacznie mniej na cele przemysłowe (1303 dam³).

Jednostka terytorialna	Zużycie wody ogółem [dam3/rok] – dane GUS					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat m. Łomża	4 171,9	4 060,3	4 058,4	3 891,2	3 911,6	3 532,1
PODLASKIE - ogółem	79 911,9	81 434,5	79 366,6	80 452,6	83 873,1	82831

Zużycie wody na 1 mieszkańca jest w Łomży niższe niż średnia dla woj. podlaskiego i utrzymuje się w ostatnich latach na podobnym poziomie.

Jednostka terytorialna	Ogółem woda z wodociągów na 1 mieszkańca [m3]- dane GUS					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat m. Łomża	65,9	64,1	64,2	61,7	62,3	56,3
PODLASKIE - ogółem	67,1	68,4	65,9	67,0	70,0	69,3

Ocena jakości wód podziemnych

Państwowy Instytut Geologiczny na zlecenie GIOŚ prowadzi monitoring jakości wód podziemnych w sieci piezometrów wyznaczonych we wszystkich JCWPd. W 2009 i w 2011 roku badania prowadzone były w JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu wód do 2015 roku. Na terenie województwa podlaskiego, nie wydzielono JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego wód podziemnych do 2015 roku. W 2010 roku PiG przeprowadził badania stanu chemicznego w ramach monitoringu diagnostycznego w pozostałych JCWPd (niezagrożonych). Badania powtórnie wykonano w roku 2012. Monitoring diagnostyczny wód podziemnych na terenie powiatu m. Łomża zrealizowany został w jednym punkcie kontrolno-pomiarowym nr 1684 leżącym w Łomży, w granicach JCWPd nr 51. Badanie przeprowadzono z ujęcia wód głębinowych o głębokości stropu 62,5 i napiętym charakterze zwierciadła. Ocenę stanu chemicznego wody oparto na Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. Nr 143 poz. 896). Wyniki przeprowadzonych badań wskazują na III klasę czystości, klasyfikując tym samym wody do **dobrego stanu chemicznego**. Większość wskaźników mieściła się w I i II klasie czystości. Do klasy III kwalifikowało się, podobnie jak w roku 2010, tylko stężenie żelaza, zaliczanego do wskaźników geogenicznych.

WIOŚ Białystok nie dysponuje danymi PiG badania wód podziemnych w Łomży w latach 2013- 2014.

2. Powietrze

2.1 Presje - Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Łomża należy do miast o niewielkiej liczbie dużych, punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza oraz stosunkowo niskim udziale emisji zanieczyszczeń z tych źródeł. Znaczna część miasta zaopatrywana jest w energię cieplną (c.o. i c.w.u.) z ciepłowni miejskiej MPEC w Łomży.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Łomży są:

źródła punktowe: ciepłownia miejska MPEC, PEPEES Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego S.A.,

źródła powierzchniowe: rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego powodujące tzw. „emisję niską”, do których zaliczamy obszary zwartej zabudowy mieszkaniowej jedno – i wielorodzinnej z indywidualnymi źródłami ciepła oraz małe zakłady rzemieślnicze i usługowe;

źródła liniowe: główne trasy komunikacyjne.

Obiektami charakteryzującymi się najwyższymi poziomami emisji zanieczyszczeń do powietrza są kotłownie zasilane węglem kamiennym. Jedynymi, dużymi obiektami tego typu na terenie miasta są:

- Ciepłownia Miejska w Łomży należąca do Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łomży
- kotłownia grzewczo-technologiczna PEPEES S.A. w Łomży

Poza obiektami emitującymi wyłącznie produkty spalania paliw, na terenie miasta znajdują się również zakłady emitujące zanieczyszczenia ze źródeł technologicznych.

Największe z nich to :

- Wytwórnia Mas Bitumicznych w Łomży, należąca do Przedsiębiorstwa Budownictwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Łomży,
- Masarnia „Frankfurterka” w Łomży.
- Instalacja do termicznej utylizacji osadów ściekowych MPWiK w Łomży

Większość obiektów na terenie Łomży, emitujących zanieczyszczenia do powietrza, to niewielkie kotłownie spalające olej opałowy, węgiel lub drewno. Są to obiekty nie posiadające urządzeń służących do ochrony atmosfery, dla których nie jest wymagane pozwolenie na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenia emitowane są również przez piekarnie, lakiernie samochodowe, stolarnie itp. Zasięg ich oddziaływania ogranicza się zazwyczaj do najbliższego otoczenia emitora. Rodzaje i ilości zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie miasta wynikają z rodzaju produkcji i stosowanej technologii.

Poniżej przedstawiono emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Łomży w latach 2013-2014 wg danych GUS. Zarówno emisja zanieczyszczeń gazowych jak i pyłowych z Łomży stanowi niewielki procent (5-10 %) emisji wojewódzkiej .

Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Mg/r w latach 2013-2014 – dane GUS				
Jednostka terytorialna	ogółem		ogółem bez dwutlenku węgla	
	2013	2014	2013	2014
Powiat m. Łomża	92 348	90 267	598	603
woj. podlaskie	1 974 984	2 014 565	9 781	10 185

Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w Mg/r – dane GUS				
Jednostka terytorialna	ogółem		w tym ze spalania paliw	
	2013	2014	2013	2014
Powiat m. Łomża	89	107	74	80
woj. podlaskie	874	934	651	674

Według danych GUS w 2014 r.

emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z terenu Łomży wyniosła 90267 ton, a pyłowych 107 ton. W porównaniu do lat poprzednich odnotowuje się znaczny spadek wielkości emisji obu rodzajów zanieczyszczeń.

Do oszacowania emisji rocznych w Łomży za 2014 r., obok danych uzyskanych z GUS, posłużyły dane z bazy opłatowej Urzędu Marszałkowskiego. Biorąc pod uwagę potrzebę przedstawienia rzeczywistych danych do obliczeń rocznych wielkości emisji przyjęto sumę emisji dla danego zakładu, który przekazał wyniki. Problemem w szacowaniu emisji jest fakt, że mniejsze podmioty z terenu miasta nie przesyłają wymaganych informacji do bazy Urzędu Marszałkowskiego.

Wielkość emisji zanieczyszczeń w Łomży w 2014r. (dane: baza opłat za korzystanie ze środowiska Urzędu Marszałkowskiego stan na 30.03.2015r.).

	Emisja zanieczyszczeń w roku 2014 [Mg/rok]					
	SO ₂	NO ₂	CO	CO ₂	pył	benzo(a)piren
Suma:	395,52	124,21	83,47	99 859,70	112,15	0,04

Głównymi punktowymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Łomży jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej oraz PEPEES S.A. Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń należą: dwutlenek węgla i dwutlenek siarki. Znacznie niższa jest emisja tlenu węgla i pyłu. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie miasta wynikają z rodzaju produkcji i stosowanej technologii. Emisje związków benzenu i ołowiu wykazywane przez podmioty gospodarcze i wynikające z prowadzonej przez nie działalności, stanowiły wartości marginalne. Jedynym istotnym źródłem tych zanieczyszczeń na obszarze województwa podlaskiego, a w szczególności benzenu, jest transport drogowy (spalanie paliw w silnikach samochodowych). Brak jest jednak aktualnie wystarczających danych do zbilansowania emisji tego zanieczyszczenia.

Emisję pyłową w mieście skutecznie redukują urządzenia do zatrzymywania lub redukcji pyłu. Niestety urządzenia takie posiadają tylko duże podmioty. Wielkość zanieczyszczeń pyłowych zatrzymanych bądź zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w latach 2012- 2014 przedstawia tabela poniżej.

	Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane bądź zneutralizowane [Mg/rok]		
	2012	2013	2014
m. Łomża	1 453	1 205	1 205
woj. podlaskie	84 857	88 818	85 518

2.2 Stan - Monitoring emisji - na podstawie „Oceny substancji w powietrzu i klasyfikacji stref woj. podlaskiego w 2014r.”

Zgodnie z kryteriami wyznaczonymi ze względu na ochronę zdrowia ludzi przeprowadzono za rok 2014 ocenę jakości powietrza w Łomży, należącej do strefy podlaskiej.

W województwie podlaskim, zgodnie z obowiązującym układem stref, wydzielono tylko 2 strefy:

- aglomerację białostocką,
- pozostały obszar województwa – strefę podlaską, do której należy miasto Łomża.

Podstawę prawną wykonania corocznej oceny zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego stanowią następujące akty prawne:

- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. Nr 47 poz.281),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. z 2008r. Nr216, poz. 1377),
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.z 2009r. Nr 5, poz. 31),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. z 2009r. Nr 5, poz. 31)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz.U. Nr 38, poz. 221),
- Wytyczne do rocznej oceny jakości powietrza w strefach wykonanej wg zasad określonych w art.89 ustawy – Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE (GIOŚ, Warszawa 2011r.).

2.2.1. Wartości kryterialne obowiązujące w 2014r.(dot. obszaru pomiarów m. łomża)

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza, zgodnie z art.89 ustawy Prawo Ochrony Środowiska stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (w niektórych przypadkach, określono dozwoloną liczbę przekroczeń dopuszczalnego poziomu),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji),
- poziomy docelowe dla niektórych substancji,
- poziom celów długoterminowych (dla ozonu).

Wartości kryterialne obowiązujące w 2014 roku, dla zanieczyszczeń badanych na stacji pomiarowej w Łomży, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Ochrona zdrowia - poziomy dopuszczalne dla terenu kraju.

Substancja	Okres uśredniania wyników	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Wartość marginesu tolerancji w 2014.	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji za 2014r. [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200	0	200	18
	rok kalendarzowy	40	0	40	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350	0	350	24
	24 godziny	125	0	125	3
Pył zawieszony PM 10	24 godziny	50	0	50	35
	rok kalendarzowy	40	0	40	-

Pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25	1	26	-
Pył zawieszony PM 2,5*	rok kalendarzowy	20	0	20	-

*poziom dopuszczalny określony dla tzw. fazy II z terminem osiągnięcia 01.01.2020r. – norma zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską.

Wprowadzenie w zapisach prawnych marginesów tolerancji, które co roku ulegają obniżeniu, miało na celu stworzenie okresu dostosowawczego i złagodzenie w czasie wymogów osiągnięcia wartości docelowych. Należy jednak podkreślić, że wartość dopuszczalna powiększona o margines tolerancji nie stanowi tymczasowego stężenia dopuszczalnego, a jedynie złagodzenie wartości kryterialnych do podejmowania określonych działań w okresie przejściowym przed terminem osiągnięcia norm docelowych.

Tabela 2. Ochrona zdrowia – poziomy docelowe.

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Docelowy poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Termin osiągnięcia docelowego poziomu substancji w powietrzu
Pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25	2010

Miasto Łomża jest obszarem zajmującym 33 km² i zamieszkałym przez 62,7 tys. ludności. Ocena zanieczyszczenia powietrza na podstawie badanych parametrów przeprowadza się celem określenia priorytetów działań mających na celu ochronę zdrowia ludzi na obszarze gęsto zaludnionym.

Jako obszar reprezentatywny przyjęto strefę –województwo podlaskie, do której należy obszar miasta Łomża i przeprowadzono ocenę zgodnie z kryteriami wyznaczonymi ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

Dla Łomży (należącej do strefy podlaskiej) klasyfikacji stref dokonano oddzielnie dla każdego oznaczanego zanieczyszczenia w strefie, uwzględniając najwyższe stężenia na obszarze strefy, a następnie dokonano agregacji uzyskanych klasyfikacji cząstkowych dla poszczególnych zanieczyszczeń. Końcowym wynikiem klasyfikacji jest określenie jednej klasy wynikowej dla strefy. O zaliczeniu strefy do określonej klasy decyduje parametr, którego wartość daje mniej korzystny rezultat klasyfikacji (gorszą strefę klasy).

Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza w przypadku, gdy nie są dotrzymane wartości kryterialne lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). W szczególności dotyczy to stref, w których stwierdza się przekroczenia wartości dopuszczalnych, gdzie skutkiem takiej oceny strefy jest opracowanie dla niej *Programu ochrony powietrza* (POP) zawierającego określone decyzje ekonomiczne.

2.2.2. Program pomiarowy

W 2014 roku kontynuowano prowadzenie badań związków zanieczyszczających powietrze atmosferyczne w punkcie pomiarowym monitoringu powietrza (tła miejskiego) zlokalizowanym w Łomży przy ul. Sikorskiego 48/94. Zaplanowany program pomiarowy obejmował:

- pomiary automatyczne:
  - stężeń 24-godzinnych dwutlenku siarki -SO₂ i dwutlenku azotu - NO₂,
  - stężeń 1-godzinnych SO₂ i tlenków azotu (NO, NO₂),
  - stężeń 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10,
- pomiary manualne:
  - stężenia rocznego pyłu zawieszonego PM 2,5.

Stan zanieczyszczenia powietrza w Łomży oceniany jest wg kryterium- ochrona zdrowia ludzi, na podstawie następujących badanych zanieczyszczeń powietrza:

- stężenia jednogodzinnego dwutlenku siarki SO₂,
- stężenia 24-godzinennego dwutlenku siarki SO₂,
- stężenia średniorocznego dwutlenku azotu NO₂,
- stężenia 24-godzinennego pyłu zawieszonego PM 10,
- stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM 10,
- stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM 2,5

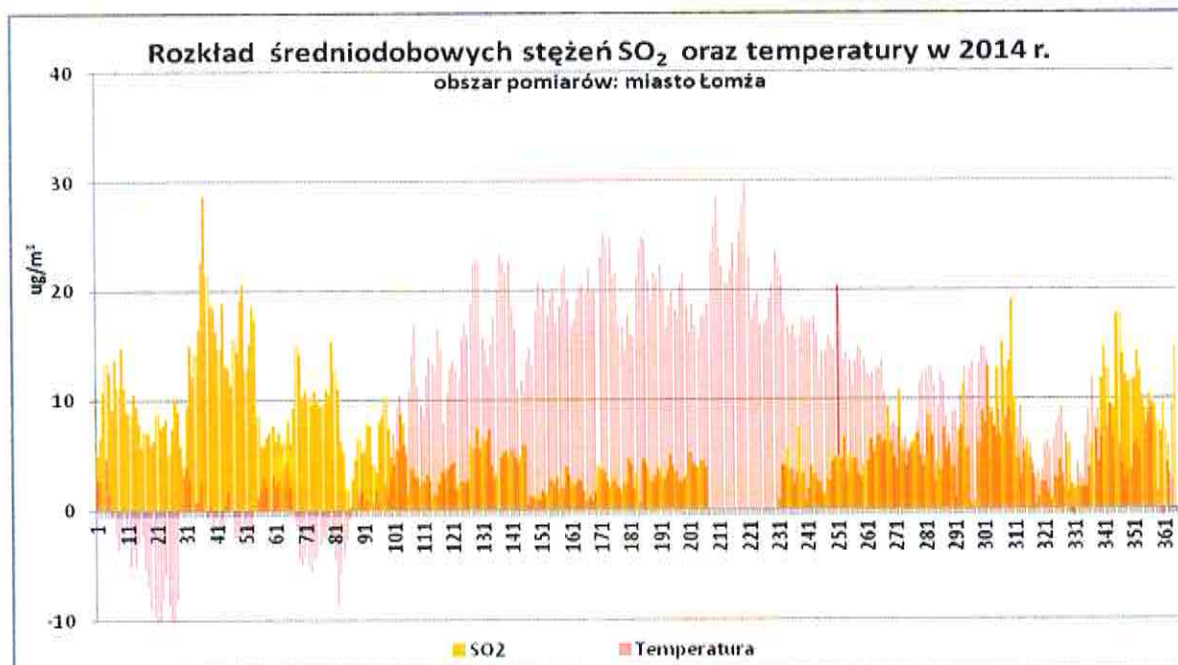
2.2.3. Ocena stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w Łomży

2.2.3.1. Pomiary zanieczyszczeń gazowych

Z badań przeprowadzonych przez Delegaturę WIOŚ w Łomży w ramach monitoringu emisji zanieczyszczeń powietrza wynika, że na terenie Łomży, średnie roczne stężenia głównych zanieczyszczeń gazowych powietrza tj. stężenia SO₂, NO₂ i tlenków azotu w 2014 roku wykazują wartości niskie i nie przekraczają dopuszczalnych norm.

→ Dwutlenek siarki :

W roku 2014 wykonano 337 pomiarów stężenia dwutlenku siarki. Kompletność serii pomiarowej w stosunku do programu pomiarowego wyniosła 92 %. **Obliczona wartość średnioroczna SO₂ w 2014 roku wyniosła 6,5 µg/m³.** Dla kryterium ochrona zdrowia nie wyznacza się dopuszczalnej normy rocznej tylko normę 24-godzinną (125 µg/m³), która w Łomży nie została przekroczona.

W Łomży w roku 2014 nie zanotowano przekroczeń w zakresie:

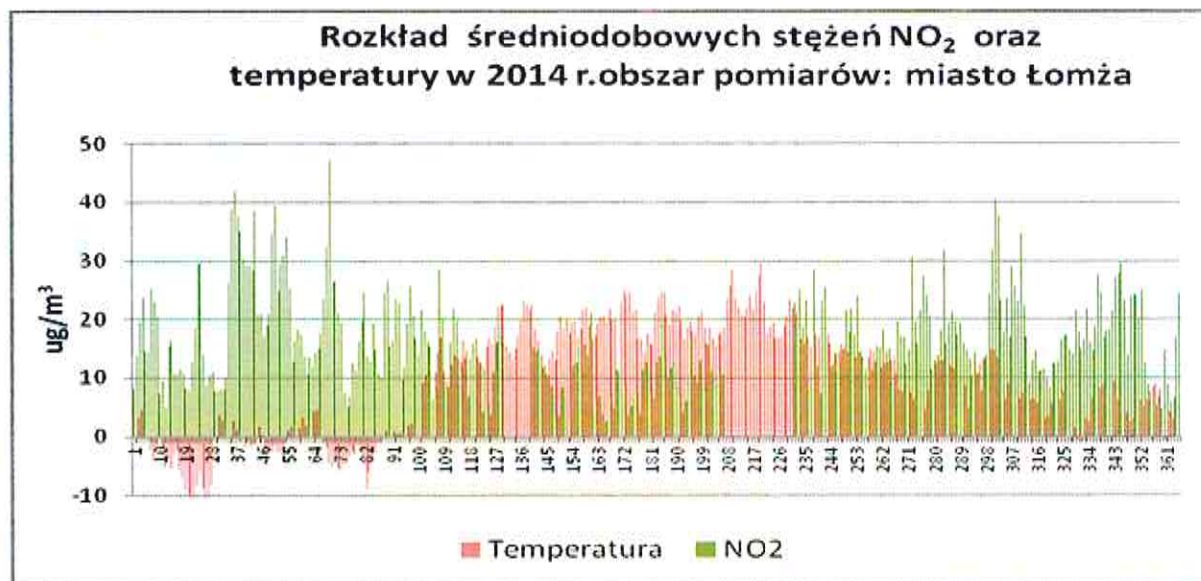
- dopuszczalnego stężenia 24 godzinnego dwutlenku siarki,
- dopuszczalnego stężenia 1- godzinnego dwutlenku siarki

dlatego też, obszar strefy m. Łomży zakwalifikowano, ze względu na stężenia *dwutlenku siarki*, **do klasy wynikowej A.**

Jest to klasa, w której poziomy stężenie nie przekraczają wartości dopuszczalnej.

→ Dwutlenek azotu

W roku 2014 wykonano 326 pomiarów stężenia dwutlenku azotu. Kompletność serii pomiarowej w stosunku do programu pomiarowego wyniosła 98%. Obliczona wartość średnioroczna NO_2 w 2014 roku wyniosła $15,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 39,5 % dopuszczalnego stężenia rocznego.

Stężenia średnioroczne jak i średnie miesięczne w poszczególnych latach pomiarowych utrzymują się na podobnym poziomie. Dwutlenek azotu pochodzi ze źródeł innych niż procesy energetycznego spalania paliw, w tym z emisji niezorganizowanej. Głównym jego źródłem jest spalanie paliw samochodowych. Niewielka jest również zmienność sezonowa tego zanieczyszczenia, co potwierdza, że nie jest ono ściśle związane z sezonem grzewczym.

W Łomży w roku 2014 nie zanotowano przekroczeń w zakresie:

- dopuszczalnego stężenia rocznego dwutlenku azotu,
- dopuszczalnego stężenia 1- godzinnego dwutlenku azotu

dlatego też, obszar m. Łomży zakwalifikowano, ze względu na stężenia *dwutlenku azotu*, do klasy **wynikowej A**. Jest to klasa, w której poziomy stężenie nie przekraczają wartości dopuszczalnej

2.2.3.2. Pomiary zanieczyszczeń pyłowych

→ Pył zawieszony PM 10

W prowadzonych od 1997 roku badaniach zanieczyszczeń pyłowych powietrza w Łomży obserwuje się coroczne przekraczanie dopuszczalnych zanieczyszczeń pyłem zawieszonym, a w szczególności jego drobniejszymi frakcjami PM 10 i PM 2,5 (o średnicy ziaren <10 i $<2,5$ mikrometrów). Przekroczenia występowały na zamkniętej obecnie stacji pomiarowej przy ul. Kopernika (działającej do 2004r.) mieszczącej się wówczas w obszarze średnich stężeń emisji oraz na funkcjonującej obecnie i na bieżąco modernizowanej stacji przy ul. Sikorskiego, zlokalizowanej w obszarze wyznaczonym jako obszar maksymalnych stężeń emisji. Wynika z tego fakt, że problem wysokiej emisji pyłowej nie dotyczy wybranych dzielnic, lecz całego miasta. Potwierdzeniem tego jest notowany prawie co roku zimą, w okresie bardzo niskich temperatur smog pyłowy, obejmujący cały obszar miasta. Niewielki udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń dla Łomży źródeł (emitorów) punktowych oraz ich zabezpieczenie w filtry redukujące w znacznym procencie zanieczyszczenia pyłowe, wskazują, że źródłem zanieczyszczenia pyłem w Łomży są tzw. źródła powierzchniowe tj. głównie opalane indywidualnie osiedla budownictwa jednorodzinne, niewielkie zakłady usługowe posiadające własne źródła ogrzewania oraz, w mniejszym stopniu, emisja ze źródeł komunikacyjnych (intensywny ruch tranzytowy).

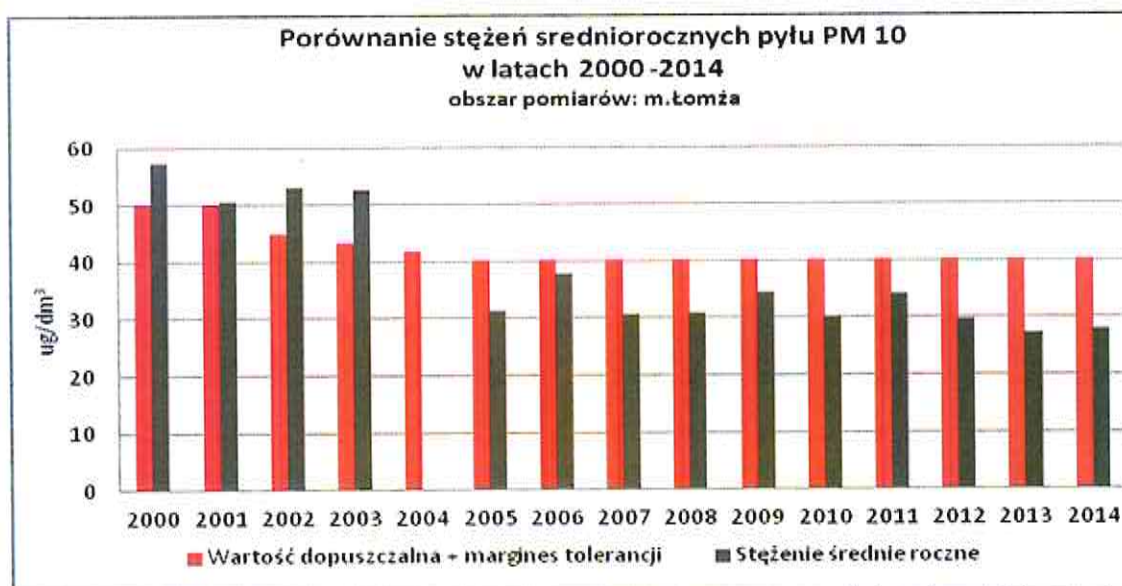
Użytkowany obecnie automatyczny analizator TEOM 1400a, rejestrujący na bieżąco chwilowe wielkości zanieczyszczenia pyłem PM 10 pokazuje, że w sezonie grzewczym są dwie pory dnia, kiedy to stężenia pyłu wyraźnie wzrastają. Są to godz. od 5 do 7 i od 18 do 20. Pozwala to na jednoznaczne stwierdzenie, że zanieczyszczenie pochodzi z palenisk domowych, w których zazwyczaj w tych godzinach, rozpalane są piece c.o.

W związku z notowanymi w latach ubiegłych przekroczeniami pyłu zawieszonego PM 10 miasto Łomża - zakwalifikowano do klasy o niskiej jakości powietrza – klasy C: w której wymagane są intensywne pomiary wysokiej jakości oraz podjęcie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w zakresie ograniczenia emisji pyłu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami konieczne było opracowanie dla strefy miasta Łomża Programu Ochrony Powietrza (POP).

Analizując pomiary przeprowadzone w 2014r. do oceny stanu powietrza atmosferycznego przyjęto, 329 pomiarów średniodobowych stężeń zawartości pyłu zawieszonego w powietrzu atmosferycznym. Kompletność serii pomiarowej w stosunku do programu pomiarowego wyniosła 90%. Po weryfikacji serii pomiarowej i odrzuceniu wyników niepewnych, obliczono stężenie średnioroczne oraz liczbę przekroczeń stężenia dopuszczalnego dla doby.

W roku 2014 nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych, jednak należy stwierdzić, że w dalszym ciągu, w okresie grzewczym, utrzymują się wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia. Świadczy to o utrzymującej się złej jakości powietrza w Łomży pod względem zanieczyszczenia pyłem PM10.

W latach 2012-2014 stężenie średnioroczne utrzymywało się na podobnym poziomie. W 2012 r. wynosiło $29,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i stanowiło 75% dopuszczalnej wartości, w 2013r. było to $27,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowiło 68% wartości dopuszczalnej dla roku, natomiast w 2014 – $29,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ – 73% normy. Liczby przekroczeń stężeń średniodobowych odnotowane w 2012 roku - 32 razy ; w 2013r. - 24 ; w 2014r. – 33 były niższe od dopuszczalnej ilości przekroczeń dla roku kalendarzowego (ilość dopuszczalna - 35 razy).

Niższe wartości stężenia średniorocznego, notowane w latach 2007-2008 wynikały z łagodniejszych zim. W kolejnych latach, w których odnotowano występowanie bardzo niskich temperatur (około -20°C) zanotowano znaczną liczbę dni z przekroczeniami wartości dopuszczalnej dla doby. Okres 2013 - 2015 charakteryzował się wyjątkowo wysokimi temperaturami zimą. Grudzień 2013r. został przez IMGW uznany za „anomalnie ciepły” (średnio w całej Polsce). Podobną anomalie pogodową zaobserwowano również w grudniu 2014r. Ciepłe zimy

tłumaczone są ocieplaniem się klimatu. Do tego, że ostatnia zima była cieplejsza od średniej wieloletniej, z całą pewnością przyczyniła się odmienna cyrkulacja atmosferyczna. Niżej z nad Atlantyku przynosiły do Europy cieplejsze niżeli zazwyczaj powietrze. Przełożyło się to na mniej intensywne ogrzewanie budynków, co z kolei skutkowało mniejszą ilością przekroczeń norm dobowych pyłu zawieszonego.

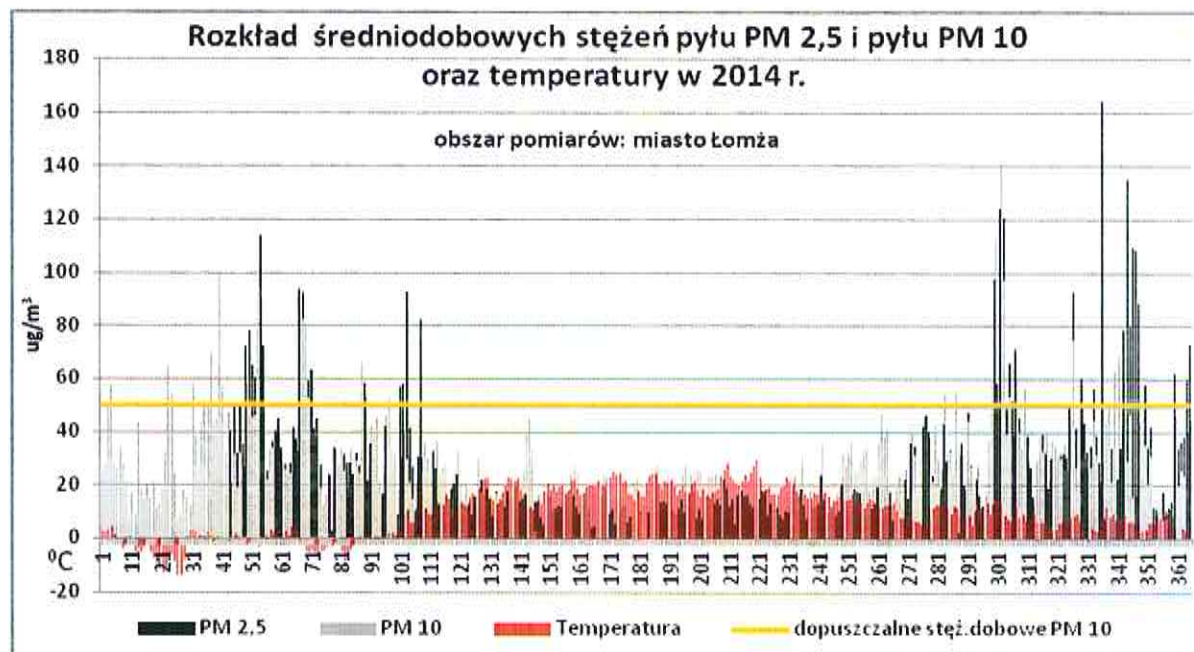
Tabela 3. Częstotliwość przekraczania wartości dobowej dla pyłu PM10 w latach 2005-2014.

Lata	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ilość dni w roku z przekroczeniami wartości stężenia średniodobowego*	46	57	30	31	54	42	57	32	24	33

*ilość dopuszczalna dla roku - 35 razy

- W roku 2014 dopuszczalna wartość dla czasu uśredniania 24h została przekroczona 33razy (dopuszczalna częstość przekroczeń 35 razy),
- Nie zanotowano przekroczenia średniego rocznego stężenia PM10. Jego wartość wyniosła 29,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna - 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Na podstawie przeprowadzonej w 2014 roku serii pomiarowej zakwalifikowano obszar miasta Łomża, pod względem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10, do klasy wynikowej A.

Wykres powyżej przedstawia stężenia 24 – godzinne PM 2,5 i PM 10, wartość dopuszczalnego stężenia PM 10 dla doby oraz wartości temperatury zanotowane na stanowisku pomiarowym w Łomży w 2014r.

Pomimo obserwowanego zmniejszenia emisji prekursorów pyłów oraz działań podejmowanych na rzecz redukcji stężeń pyłu drobnego w powietrzu, zwłaszcza najdrobniejszych jego frakcji, przekroczenia norm dla pyłu drobnego PM10 pozostają najistotniejszym problemem jakości powietrza w Polsce. W strefie m. Łomża, podobnie jak w całej Polsce, przekroczenia dopuszczalnych wartości dobowych stężeń PM10, z reguły mają miejsce w okresach zimowych. Wysokie wartości stężeń związane są najczęściej z emisją

pyłu z indywidualnego ogrzewania budynków oraz z transportu. Znacznie mniejsze znaczenie mają zakłady przemysłowe i ciepłownie.

→ **Pył zawieszony PM 2,5**

Realizując założenia dyrektywy 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku kontynuuje prowadzenie manualnych pomiarów **pyłu zawieszonego PM 2,5** pobornikiem LVS firmy EAS ENVIMENT POLSKA. Celem prowadzonych pomiarów tego zanieczyszczenia jest określenie tła miejskiego.

Źródła emisji PM 2,5: największa emisja pyłów powstaje w wyniku spalania węgla w starych i często źle wyregulowanych kotłach c.o. oraz piecach domowych. **Duże znaczenie ma również spalanie odpadów w tych kotłach, które choć jest nielegalne i powoduje poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, jest często praktykowane przez mieszkańców domów jednorodzinnych.** Znacząca emisję pyłu powodowana jest również przez komunikację – zarówno w wyniku spalania paliw w silnikach, jak również jako emisja wtórna z unoszenia pyłów z brudnych i będących w złym stanie dróg. W kotłach domowych największy wpływ na wielkość emisji pyłu ma sposób podawania paliwa – w przypadku kotłów zasilanych automatycznie (retortowych) emisja pyłu jest znacznie mniejsza niż w przypadku zasilania ręcznego. Istotna jest również jakość spalanego węgla. Emisja pyłów powodowana jest również przez przemysł, szczególnie energetyczny, chemiczny, wydobywczy i metalurgiczny, ale ze względu na wysokość emitorów oraz obowiązujące przepisy prawne regulujące dopuszczalne wartości emisji, źródła te mają zwykle dużo mniejszy wpływ na jakość powietrza.

W roku 2014 dokonano oceny zanieczyszczenia powietrza w Łomży pyłem PM 2,5

- dla poziomu dopuszczalnego,

- dla poziomu dopuszczalnego określonego dla tzw. fazy II z terminem osiągnięcia - 01.01.2020r. (obowiązująca norma zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską) - poziom wskazany do oceny na podstawie Wytycznych GIOŚ do przeprowadzenia oceny rocznej.

W ocenie za 2014r. uwzględniono otrzymaną serię pomiarową 316 pomiarów. Kompletność serii pomiarowej w stosunku do programu pomiarowego wyniosła 93%. Pokrycie roku łącznym czasem pomiarów wyniosło więc 93%.

- W 2014 roku zanotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM 2,5 dla roku. Jego wartość wyniosła $28,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna - $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$).
- W 2014 roku zanotowano **przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM 2,5 dla roku – faza II**. Jego wartość wyniosła $28,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (wartość dopuszczalna - $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$).
- W 2014r. zanotowano **przekroczenie poziomu docelowego dla pyłu PM 2,5** (poziom docelowy - $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Na podstawie przeprowadzonych w 2014 roku pomiarów zakwalifikowano obszar miasta Łomży, pod względem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM 2,5 do klasy wynikowej C.

Wynikowe klasy strefy (tu: strefa podlaska) dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2014r., dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia, na

podstawie pomiarów zanieczyszczeń wykonywanych na stacji monitoringu powietrza w Łomży przedstawia tabela poniżej.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				
	SO ₂	NO ₂	PM 10	PM 2,5 ^{1/}	PM 2,5 ^{2/}
Strefa podlaska – obszar przekroczeń : miasto Łomża	A	A	A	C	C

^{1/} według poziomu dopuszczalnego

^{2/} według poziomu dopuszczalnego – faza II

Dla pozostałych zanieczyszczeń (Pb, C₆H₆, CO, As, Cd, Ni, BaP, O₃) wymaganych do sporządzenia „Oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref woj. podlaskiego w 2014r.” (na podstawie Art. 89 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska) przeprowadzonych obiektywną metodą szacowania emisji, strefa podlaska (do której należy m. Łomża) zakwalifikowana została do strefy A. Opisana ocena dostępna jest na stronie internetowej www.wios.bialystok.pl w zakładce – Publikacje - 2015.

Biorąc pod uwagę wszystkie badane zanieczyszczenia powietrza oraz obowiązujące zasady klasyfikacji stref - powietrze w strefie podlaskiej, zakwalifikowano w 2014 r. do strefy C, gdzie miejscem przekroczeń jest obszar miasta Łomży.

Prowadzenie badań monitoringowych powietrza będzie kontynuowane przez WIOŚ w latach kolejnych. Zakres prowadzonych badań na poszczególnych stacjach pomiarowych w województwie podlaskim, w miarę możliwości finansowych, będzie rozszerzany, a wykonywane oceny roczne planuje się wzmocnić metodami modelowania. Jednym z pierwszych działań w tym kierunku jest umieszczenie na stronie internetowej GIOŚ prognoz (krótko i długoterminowych) jakości powietrza.

Na stronie WIOŚ w Białymstoku www.wios.bialystok.pl w zakładce → stan powietrza on-line można odnaleźć informacje o obowiązujących normach jakości powietrza, punktach pomiarowych zlokalizowanych w naszym regionie, wyniki badanych zanieczyszczeń oraz krótkie raporty.

2.4. Przeciwdziałania - Działalność kontrolna

Ciepłownia Miejska w Łomży

Ciepłownia Miejska w Łomży należąca do MPEC w Łomży Sp. z o.o. pracuje na potrzeby grzewcze miasta. Jest to największy obiekt emitujący zanieczyszczenia z procesów spalania paliw na terenie miasta i jeden z największych w regionie. Ciepłownia wyposażona jest w 5 kotłów wodnych o łącznej mocy 155 MW. Są to 3 kotły typu WR-25 o mocy po 29-32 MW, 1 zmodernizowany kocioł WRm-30 o mocy 30 MW i 1 zmodernizowany kocioł WRm-38 o mocy 38 MW. Ciepłownia pracuje w ruchu ciągłym. W sezonie letnim zapotrzebowanie na energię cieplną zaspokaja jeden z kotłów WR-25. W sezonie grzewczym, w zależności od warunków zewnętrznych, kotły pracują w różnych konfiguracjach.

Ilość wyprodukowanej energii cieplnej w Ciepłowni Miejskiej w Łomży w 2014 roku wyniosła 655 027 GJ.

W kotłach spalany jest miał węglowy. W 2014 roku zużycie paliwa wyniosło 35 742,4 Mg miału węgla kamiennego. Mimo spalania tak dużej ilości paliwa, Ciepłownia tylko w niewielkim stopniu wpływa na poziom zanieczyszczeń powietrza na terenie Łomży. Związane jest to ze stosowaniem urządzeń odpylających o wysokiej

skuteczności (89-90% II- stopniowe na kotłach WR-25, 95% III-stopniowe na kotle i WRm-38 oraz elektrofiltru na kotle WRm-30), wysokim stopniem zautomatyzowania procesu spalania, stosowaniem paliw o odpowiednich parametrach oraz odprowadzaniem spalin kominem o wysokości 150,0 m (rozpraszanie zanieczyszczeń).

W 2014 roku prowadzono przebudowę kotła WRp-46 nr 5 na kocioł z rusztem warstwowym, typu WRm-30 o mocy 30 MW. Kocioł został wyposażony w wysokosprawny system odpylania spalin działający w oparciu o elektrofiltr umożliwiający osiągnięcie wartości niższych niż 25 mg/m³ w odprowadzanych gazach spalinowych.

W Ciepłowni Miejskiej w Łomży eksploatowany jest system do ciągłego monitoringu emisji pyłowo-gazowych. W roku 2014 nie stwierdzono przekroczeń wartości stężeń średniomiesięcznych. System monitoringu wykazywał okresowo przekroczenia wartości 110% standardów emisyjnych przez średnie dobowe:

- dwutlenek siarki: sierpień 2014 (14 dób)
- tlenki azotu: maj 2014 (5 dób), czerwiec 2014 (1 doba), sierpień 2014 (3 doby), listopad 2014 (4 doby)
- pył: sierpień 2014 (2 doby)

Stwierdzone przekroczenia związane były z zakłóceniami pracy systemu pomiarowego spowodowanymi pracami modernizacyjnymi prowadzonymi na kotle nr 5.

Przedsiębiorstwo Przemysłu Spożywczego „PEPEES” S.A. w Łomży

Zakład eksploatuje kotłownię pracującą na potrzeby technologiczne i grzewcze. Wyposażona jest ona w 4 kotły parowe, z rusztami mechanicznymi, opalane węglem kamiennym.

- 1 kocioł typu DUKLA SALAVI o mocy 4,25 MW,
- 1 kocioł typu DUKLA SALAVI zmodernizowany o mocy 6,7 MW,
- 2 kotły OR-16 o mocy 10,5 MW każdy,

W 2014 roku w kotłowni spalono łącznie 10288 Mg mialu węgla kamiennego o średniej wartości opałowej 20,87 MJ/kg.

W kotłowni technologiczno-grzewczej Przedsiębiorstwa Przemysłu Spożywczego „PEPEES” S.A. w Łomży spalany jest miał węgla kamiennego. Kotłownia pracuje w ruchu ciągłym. Kotły pracują w różnych konfiguracjach, w zależności od zapotrzebowania na parę technologiczną. Zwiększone zapotrzebowanie na parę technologiczną występuje w okresie kampanijnym.

Kotły wyposażone są w urządzenia odpylające spaliny:

- Kocioł DUKLA nr 3 - odpylacz multicyklonowy typu OMWm-250,
- Kocioł DUKLA Nr 1 - odpylacz multicyklonowy typu NS-65,
- Kotły OR-16 Nr 5 i Nr 6 2-stopniowy system odpylania: I st. – odpylacz przelotowy ZAMER, II st. - baterijne odpylacz cyklonowe typu CE-900x6.

Kotłownia pracuje głównie w oparciu o zmodernizowane kotły nr 5, nr 6 i nr 3.

Pomiary emisji prowadzone przez laboratoria zewnętrzne w 2014 roku nie wykazywały przekroczeń emisji dopuszczalnych.

Oprócz źródeł emitujących produkty spalania paliw, na terenie PEPEES S.A., znajdują się również instalacje technologiczne emitujące niewielkie ilości pyłów organicznych. Są to emitory suszarni mączki ziemniaczanej, suszarni maltodekstryny, linii produkcyjnych glukozy krystalicznej i bezwodnej oraz linii suszenia białka. Eksploatowana jest również stacja do produkcji kwasu siarkawego. Kwas siarkawy uzyskiwany jest w wyniku absorpcji w wodzie gazowego dwutlenku siarki powstałego w procesie spalania w specjalnym piecu. Niewielkie ilości zaabsorbowanego dwutlenku siarki wprowadzane są do powietrza oddzielnym emitorem.

Pomiary emisji dla źródeł technologicznych przeprowadzone przez akredytowane laboratoria zewnętrzne w 2014 roku nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji.

W 2014 roku Delegatura WIOŚ w Łomży przeprowadziła kontrolę zakładu w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem. W wyniku pomiarów kontrolnych przeprowadzonych przez Laboratorium WIOŚ Białystok Pracownia w Łomży stwierdzono przekroczenie standardów emisyjnych tlenków azotu o 116 mg/m³, co odpowiada przekroczeniu emisji dopuszczalnej o 1,40 kg/godz. W związku ze stwierdzonym przekroczeniem Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustalił wysokość biegnącej od dnia 27.10.2014 kary pieniężnej - 7,42 zł/godz. Kocioł został wyłączony w celu przeprowadzenia przez zakład prac regulacyjnych i czyszczeniu kotła. Po ponownym uruchomieniu uprawnione laboratorium zewnętrzne wykonało pomiary, w których nie stwierdzono przekroczeń standardów emisyjnych. Kara łączna za okres trwania przekroczenia wyniosła 1647 złotych.

Okresowo, pojawia się uciążliwość zapachowa związana z emisją substancji odorowych ze zbiorników powierzchniowych ziemi sflawikowej oraz zbiornika retencyjnego ścieków. Emisja ta ma charakter niezorganizowany. Brak jest uregulowań prawnych w prawodawstwie polskim związanych z emisją tego typu zanieczyszczeń.

Szpital Wojewódzki w Łomży

Szpital Wojewódzki w Łomży eksploatuje kotłownię zasilaną gazem ziemnym GZ-50, wyposażoną w 2 kotły wodne TURBOMAT RN-HW o maksymalnej wydajności cieplnej po 4,00 MW i 2 kotły parowe TURBOMAT RN-HP o maksymalnej wydajności cieplnej po 3,30 MW. Źródła te nie wymagają pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Stężenia zanieczyszczeń w odprowadzanych gazach spalinowych nie przekraczają wartości dopuszczalnych określonych w standardach emisyjnych dla tego typu źródeł.

W 2014 roku Delegatura WIOŚ w Łomży nie prowadziła kontroli Szpitala Wojewódzkiego w Łomży, w zakresie ochrony powietrza.

Znajdująca się na terenie szpitala spalarnia odpadów medycznych i weterynaryjnych nadal nie jest eksploatowana (od lipca 2011 roku).

Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Łomży

PBK Sp. z o.o. w Łomży eksploatuje, w granicach administracyjnych miasta (w dzielnicy przemysłowej), Wytwórnę Mas Bitumicznych przy ul. Poligonowej 32 w Łomży. Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń jest instalacja do produkcji mas bitumicznych. Od 2012 roku eksploatowana jest instalacja WMB Universal 240 f-my AMMANN, o wydajności 240 Mg mas/godzinę. Instalacja pracuje wyłącznie w okresie dodatnich temperatur powietrza, zazwyczaj od kwietnia do października. W 2014 roku wielkość produkcji mas bitumicznych wyniosła 104303 Mg. Do produkcji zużyto 1336 Mg pyłu węglowego, 42 m³ oleju opałowego i 13597 m³ gazu.

W 2014 roku Delegatura WIOŚ w Łomży prowadziła kontrolę zakładu w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem.

W czerwcu 2014 roku przeprowadzona została modernizacja palnika suszarki bębnowej wchodzącej w skład instalacji do produkcji mas bitumicznych. Obecnie palnik może być zasilany trzema rodzajami paliwa: gazem ziemnym, olejem opałowym oraz pyłem węglowym. Pył węglowy przewidziany jest on jako podstawowe paliwo wykorzystywane w instalacji WMB UNIVERSAL 240 firmy AMMANN. Rozruch palnika odbywa się przy wykorzystaniu oleju opałowego, a po osiągnięciu odpowiedniej temperatury, dozowany jest pył węglowy.

W procesie produkcyjnym mas bitumicznych emitowany jest do powietrza pył zawierający krzemionkę, produkty spalania oleju opałowego i napędowego oraz niewielkie ilości lotnych składników asfaltów. Instalacja wyposażona jest w odpylacz workowy o wysokiej (powyżej 95%) o skuteczności odpylania.

Pomiary emisji przeprowadzone przez akredytowane laboratoria zewnętrzne w 2014 roku nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji.

MPWIK Sp. z o.o. w Łomży - Instalacja do współspalania biomasy oraz suszu osadowego

Na terenie Oczyszczalni Miejskiej w Łomży, należącej do MPWIK Sp. z o.o. w Łomży eksploatowana jest instalacja do mineralizacji osadów, po procesie beztlenowej fermentacji osadów ściekowych. Instalacja przeznaczona do pracy ciągłej, w pełni zautomatyzowana, z odzyskiem ciepła spalania. Instalacja ma możliwość przeróbki i mineralizacji 7 000 ton osadów ściekowych rocznie.

Proces mineralizacji realizowany jest w dwóch etapach:

- suszenie osadów w suszarce taśmowej niskotemperaturowej
- współspalanie wysuszonych osadów i biomasy (trociny tartaczne)

Gazy spalinowe z procesu termicznej mineralizacji osadów są poddawane kilkustopniowemu oczyszczaniu. Spalarnia posiada automatyczny system ciągłego pomiaru i rejestracji parametrów procesu i stężeń emitowanych zanieczyszczeń. W skład systemu wchodzi analizatory spalin wykonujące w sposób ciągły pomiary: O₂, pyłu, NO, NO_x, NO₂, SO₂, CO, HCl, HF, wilgotności. Wyniki pomiarów są rejestrowane i okresowo przekazywane są do Delegatury WIOŚ w Łomży.

„WILROBI” Sp. z o.o.

Przy ul. Nowogrodzkiej 151 w Łomży zlokalizowany jest zakład zajmujący się produkcją mebli z płyt MDF, należący do firmy „WILROBI” Sp. z o.o. 18-400 Łomża, ul. Nowogrodzka 151. Działalność produkcyjna w

zakładzie prowadzona jest od lipca 2012 roku. Dominującym rodzajem surowca jest płyta MDF, która stanowi ponad 70% stosowanego surowca.

W wyniku działalności produkcyjnej wprowadzane do powietrza są niewielkie ilości zanieczyszczeń

- pył drzewny powstający w procesie obróbki mechanicznej płyt MDF,
- lotne składniki lakierów wodorozcieńczalnych,
- zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania drewna w kotłowni zakładowej.

Wszystkie urządzenia do obróbki mechanicznej podłączone są do instalacji odpylania stanowiskowego i linii transportu pneumatycznego trocin i pyłów. Do oddzielenia zanieczyszczeń pyłowych od powietrza zastosowano filtr tkaninowy, pulsacyjny o skuteczności odpylania 99,9%.

Do lakierowania mebli stosowane lakiery wodorozcieńczalne. Do I półrocza 2014 roku stosowano również materiały lakiernicze na bazie lotnych związków organicznych. Powłoki nanoszone są z wykorzystaniem automat lakierniczy MITO i 2 kabin suszarniczych.

Kotłownia zakładowa pracuje na potrzeby c.o. i c.w.u. oraz na potrzeby grzewcze instalacji lakierniczej. Wyposażona jest w kocioł wodny, niskotemperaturowy, z rusztem retortowym typu EKOMAT-II-500 firmy INTERMET Elbląg o nominalnej wydajności cieplnej 0,5 MW. Od II półrocza 2014 roku w kotle spalana jest czysta biomasa drzewna.

Kontrole przeprowadzone przez Delegaturę WIOŚ w Łomży w 2014 roku wykazały nieprawidłowości w zakresie braku wymaganych pozwoleń na emisje zanieczyszczeń do powietrza, w zakresie wnoszonych opłat za korzystanie ze środowiska i gospodarki odpadami. Nieprawidłowości zostały usunięte.

W 2014 roku Delegatura WIOŚ w Łomży przeprowadziła kontrole, które obejmowały również zagadnienia ochrony powietrza, w niewielkich zakładach znajdujących się na terenie Łomży.

- DOMCZAR Artur Zawadzki

W wyniku kontroli stwierdzono szereg nieprawidłowości w zakresie: gospodarowania odpadami, opłat za korzystanie ze środowiska, nieuregulowanego stanu formalno prawnego, zanieczyszczania środowiska.

Nałożone na zakład zostały kary administracyjne oraz wydane zostały zarządzenia pokontrolne zobowiązujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości.

- APX Izabela Wasilewska, al. Legionów 125 lok.2, 18-400 Łomża

Kontrola interwencyjna dotycząca nadmiernego zadymienia z pieca ogrzewającego pomieszczenie – zlikwidowano źródło zanieczyszczeń

- Posesja przy ul. Sikorskiego 275 w Łomży

Kontrola interwencyjna w związku z informacją o spalaniu olejów silnikowych w piecu grzewczym – niezasadna.

- Piekarnia S.C. Antoni i Jadwiga Nerkowscy, Henryk i Wiesława Górscy, Zawady Przedmieście 19, 18-400 Łomża. Kontrola interwencyjna w związku ze spalaniem odpadów - niezasadna

3. Gospodarka odpadami

3.1. Presje – Ilość wytwarzanych odpadów

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ilość **wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)** w Łomży w roku 2014r. wyniosła **23,6 tys. ton** (w 2013 - 40,8 tys. ton) co stanowiło niecałe 2 % odpadów wytworzonych w województwie podlaskim.

Na terenie Łomży w 2013 roku zebrano 20,3 tysięcy ton **odpadów komunalnych**, z czego około 85% pochodziło z gospodarstw domowych (GUS,2013 - brak danych dla 2014r). Komunalne odpady zebrane w Łomży stanowiły ok. 9% odpadów zebranych w całym województwie podlaskim.

Jednostka terytorialna	Odpady komunalne zebrane ogółem [Mg]– dane GUS					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat m. Łomża	16 027,20	14 248,65	18726,94	17 431,34	17 841,5	20 312,48
PODLASKIE - ogółem	235 946,09	235 887,6	232 576,08	236 957,61	229 048,12	233299,65
	z gospodarstw domowych					
Powiat m. Łomża	11 912,62	11 149,31	14 794,51	14 207,16	14 793,13	17 169,85
PODLASKIE - ogółem	169 391,61	167 527,3	175 203,22	185 082,95	179 423,5	184 676,10

Na terenie Łomży nie istnieją instalacje do odzysku odpadów komunalnych. Odzysk odpadów odbywa się poza terenem miasta. Zmieszane odpady komunalne są przetwarzane w Zakładzie Unieszkodliwiania i Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Czartorii (gm. Miastkowo).

3.2. Stan – istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Gospodarka odpadami w województwie podlaskim opiera się na wskazanych w WPGO na lata 2012 - 2017 regionach gospodarki odpadami (RGO). Odpady komunalne zmieszane, odpady z pielęgnacji terenów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane tylko i wyłącznie w ramach danego regionu. W każdym RGO wyznacza się instalacje regionalne, instalacje zastępcze oraz stacje przeładunkowe.

W województwie podlaskim wydzielono cztery regiony gospodarki odpadami (RGO): Centralny, Południowy, Północny i Zachodni. W ramach tych regionów wydzielono obszary objęte projektami finansowanymi w ramach POIiŚ (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko). Region Zachodni, obejmuje 45 gmin zamieszkałych przez 329 300 osób (stan na 2011 r.)

W Zachodnim Regionie Gospodarowania Odpadami wydzielono dwa obszary:

- a) Obszar Czartoria (168 122 mieszkańców),
- b) Obszar Czerwony Bór (161 178 mieszkańców).

Powiat miasta Łomża według tego podziału należy do → Regionu Zachodniego → Obszaru Czartoria.

Główną instalacją do przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych na terenie Obszaru Czartoria jest oddany do użytkowania **Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów (ZPIUO) w Czartorii. Instalacjami zastępczymi** dla nowej komory składowiska w ZPIUO w Czartorii w wypadku awarii, bądź innej przyczyny, z powodu której główna instalacja nie może przyjmować odpadów, są:

- Składowisko Odpadów Komunalnych w m. Ratowo – Piotrowo (gmina Śniadowo) – przeznaczone do zamknięcia do końca 2014r.,
- Składowisko Odpadów Komunalnych w Korytkach Borowych (gmina Jedwabne) – przeznaczone do zamknięcia do końca 2014r.

Na terenie powiatu m. Łomża nie są przewidziane **stacje przeładunkowe** współpracujące z instalacją w Czartorii.

W skład nowej instalacji ZPIUO w Czartorii wchodzi:

- nowo wybudowana kwatera do unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- kwatery do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest,
- system ujmowania odcieków,
- system ujmowania gazu składowiskowego,
- instalacje pomocnicze oraz pozostałe obiekty niezbędne do prawidłowego funkcjonowania instalacji.

Składowiska **nie spełniające** wymagań wynikających z przepisów ochrony środowiska prawa krajowego jak i wspólnotowego z dniem 31.06. 2012 roku zostały zamknięte. Na składowisku odpadów komunalnych w Czartorii dla miasta Łomży i gminy Miastkowo (stara kwatery) przyjmowanie odpadów zakończono z dn. 21.03.2011r. Obowiązek rekultywacji spoczywa na zarządzającym składowiskiem MPGKIM Zakład Budżetowy w Łomży. Do chwili obecnej składowisko nie zostało zrehabilitowane.

Monitoring składowisk odpadów:

Zasady prowadzenia monitoringu składowisk określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 30 kwietnia 2013r. (Dz.U. z dn. 2 maja 2013r. Poz. 523) w sprawie składowisk odpadów. **Prowadzący instalację, jest zobowiązany prowadzić monitoring składowiska według powyższego rozporządzenia oraz załącznika nr 3** do tego rozporządzenia określającego zakres parametrów wskaźnikowych oraz minimalną częstotliwość badań tych parametrów, w poszczególnych fazach eksploatacji składowiska odpadów.

Monitoring składowiska odpadów w Czartorii prowadzony jest w oparciu o:

składowisko eksploatowane:

- badania wielkości opadu atmosferycznego,
- badania poziomu i składu wód podziemnych (5 piezometrów – 4 pomiary w roku),
- ilości i jakości odcieków ze składowiska (1 studnia – 4 pomiary w roku),
- badania osiadania składowiska w oparciu o ustalone repery,
- pomiarze emisji i składu gazu składowiskowego (12 pomiarów w roku).

składowisko nieeksploatowane:

- badania wielkości opadu atmosferycznego,
- badania poziomu i składu wód podziemnych (5 piezometrów – 2 pomiary w roku),
- ilości i jakości odcieków ze składowiska (1 studnia – 2 pomiary w roku),
- badania osiadania składowiska w oparciu o ustalone repery,
- pomiarze emisji i składu gazu składowiskowego (2 pomiary w roku).

1. Wielkość opadu atmosferycznego podawana jest na podstawie pomiarów ze Stacji Opadowej w Ostrołęce, pozyskanych z Oddziału IMGW-PIB w Krakowie, Dział Służby Pomiarowo – Obserwacyjnej w Białymstoku. Suma rocznego opadu w 2014 roku wyniosła: 507,9 mm/rok.

2. WIOŚ przeprowadził *ocenę jakości wody z piezometrów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych /Dz. U. Nr 143 poz. 896/. Zgodnie z tym rozporządzeniem klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje 5 klas jakości wód podziemnych (I-V). Klasy jakości wód podziemnych I, II i III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy IV i V oznaczają słaby stan chemiczny.* Próbki do badań pobrano: z części nieeksploatowanej 2 x w roku; z części eksploatowanej 4 x w roku). W pobranych próbkach przeprowadzono badania w zakresie 10 wskaźników chemicznych: odczyn pH, przewodnictwo właściwe, kadm, cynk, chrom, ołów, miedź, rtęć, ogólny węgiel organiczny (OWO) oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA).

- **składowisko nieeksploatowane:**

Wyniki badanych parametrów w wodach podziemnych pobranych z piezometrów w 2014r. przedstawia tabela poniżej:

Składowisko Odpadów Komunalnych w Czartorii - Korytkach Leśnych				
	Piezometr 1 (odpływ)	Piezometr 2 (odpływ)	Piezometr 3 (odpływ)	Piezometr 4 (dopływ)
Decydujące wskaźniki	Ogólny węgiel organiczny	Ogólny węgiel organiczny	Ogólny węgiel organiczny	Ogólny węgiel organiczny
Klasa czystości	V	IV	V	III
Stan chemiczny	SŁABY	SŁABY	SŁABY	DOBRY

W 2014r. o słabym stanie wody, podobnie jak w latach ubiegłych, w piezometrach 1-3 decydował wskaźnik: ogólny węgiel organiczny (OWO), świadczący o znacznej koncentracji związków organicznych w wodach podziemnych. W 2013r. powyżej składowiska został wybudowany piezometr nr 4, na kierunku dopływu wód podziemnych. Badania wód podziemnych z tego piezometru wykazały dobry stan chemiczny wód podziemnych: badane wielkości zawartości metali ciężkich mieściły się w granicach I i II klasy czystości, tylko OWO – ogólny węgiel organiczny kwalifikował się do III klasy czystości.

W badaniach prowadzonych w latach 2008-2013 należy zauważyć, że parametry wpływające na klasyfikację tj. przewodnictwo elektrolityczne i ogólny węgiel organiczny – OWO wielokrotnie przekraczały wartości graniczne dla V klasy czystości. Zawartość metali ciężkich w wodach podziemnych była natomiast niska, nie przekraczająca wartości charakterystycznych dla II klasy czystości i nie wpływająca na klasyfikację.

- składowisko eksploatowane:

Wyniki badanych parametrów w wodach podziemnych pobranych z piezometrów w 2014r. zestawiono w tabeli poniżej.

Składowisko Odpadów Komunalnych w Czartorii - Korytkach Leśnych				
	Piezometr 1	Piezometr 2	Piezometr 3	Piezometr 4
Klasa czystości	III	II	I	I
Stan chemiczny	DOBRY	DOBRY	DOBRY	DOBRY

Wody podziemne pobrane z piezometrów zlokalizowanych na eksploatowanym składowisku charakteryzują się dobrym stanem chemicznym. Zawartość metali ciężkich była niewielka. Wszystkie oznaczone metale charakteryzowały się wartościami przyjętymi dla I klasy czystości. Pozostałe badane parametry charakterystyczne były dla I – III klasy czystości.

3. W wodzie pobranej ze **studzienek odciekowych** na obu składowiskach stwierdzono wysokie wartości przewodnictwa właściwego wskazującego na zawartość jonów mineralnych oraz wysoką wartość ogólnego węgla organicznego świadczącą o dużej zawartości w wodzie odciekowej związków organicznych. Ze względu na brak stosownego rozporządzenia dotyczącego oceny wód odciekowych nie przeprowadzono szczegółowej analizy i oceny tych wód.

4. Składowisko w Czartorii posiada odgazowanie bierne. W 2014 roku zarządzący wykonał pomiary stężenia gazu składowiskowego wyrażonego % objętości. (w fazie eksploatacji badanie te wykonano 12 x w roku z 3 studni odgazowujących; dla nieeksploatowanej części składowiska oraz 2 x w roku z 8 studni odgazowujących). Brak jest pomiarów emisji gazów emitowanych ze składowiska.

5. W informacji przesłanej do WIOŚ o prowadzeniu monitoringu nie przedstawiono badań osiadania składowiska w oparciu o ustalone repery na części zrehabilitowanej oraz eksploatowanej.

3.3. Stan – istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania innych rodzajów odpadów w tym odpadów niebezpiecznych

Powstające na terenie Łomży **odpady niebezpieczne** w większości, odbierane są przez specjalistyczne firmy i przekazywane do unieszkodliwienia lub wykorzystania poza granice administracyjne miasta. Od roku 2010, w związku z brakiem umocowań prawnych, WIOŚ Białystok nie prowadzi już ankietyzacji danych o ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych. Dane takie zbierane są przez Urząd Marszałkowski w Białymstoku w Wojewódzkim Systemie Odpadowym (WSO). Do zadań WIOŚ należy natomiast kontrola podmiotów wytwarzających odpady niebezpieczne.

W 2014r. w bazie WSO (Wojewódzki System Odpadowy) zgromadzono informacje o 55 wytwórcach odpadów niebezpiecznych z terenu powiatu miasta Łomża (dane na dzień 16.07.2015r.). Zbieraniem odpadów

zajmowało się 13 podmiotów gospodarczych, a odzyskiem – 2 podmioty . Pod względem ilości odpadów do największych wytwórców należeli:

- Szpital Wojewódzki w Łomży	120,0451 Mg,
- Drukarnia JDA w Łomży	14,1600 Mg,
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łomży	4,6520 Mg,
- UNIBEP S.A. MAKBUD Oddział w Łomży	3,7186 Mg,
- P.P.U.H. „SPRINGER” w Łomży	2,8930 Mg,
- TRANS – ZŁOM (Łomża Stacja Demontażu, ul. Sikorskiego)	2,3420 Mg,
- REMAN Firma Bud. Remontowa w Łomży	2,3400 Mg,
- ORANGE POLSKA S.A. w Łomży	2,3200 Mg,
- Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa	2,0586Mg.

Na terenie Łomży w 2014 roku wytworzono 173,4365 Mg odpadów niebezpiecznych, zebrano 50,3781 Mg i odzyskano 183,0 Mg.

Zbieraniem odpadów zajmowało się 13 firm. Najwięcej odpadów zebrały:

- MPGKIM ZB w Łomży – 20,0520 Mg,
- PHU „METAL – MAR” w Łomży – 15,5970 Mg,
- Szpital Wojewódzki w Łomży – 6,5793 Mg.

Największą grupę odpadów niebezpiecznych stanowiły **odpady medyczne**. Szpital Wojewódzki jest zakładem wytwarzającym odpady, zbierającym odpady medyczne i weterynaryjne od innych podmiotów oraz zakładem unieszkodliwiającym. Według informacji przesłanej do Delegatury WIOŚ w Łomży Szpital Wojewódzki wytworzył w 2014r.: 120,0451 Mg odpadów medycznych. Z uwagi na awarię własnej spalarni odpadów medycznych szpital przekazuje odpady medyczne do utylizacji firmie EMKA ŻYRARDÓW. Spalarnia odpadów medycznych Szpitala Wojewódzkiego w Łomży nie jest eksploatowana od lipca 2011r. W najbliższym czasie nie planuje się jej ponownego uruchomienia.

W Łomży funkcjonują również następujące systemy zbierania odpadów niebezpiecznych:

- prowadzone w szkołach, przedszkolach, obiektach handlowych, specjalnie zorganizowanych punktach zbieranie zużytych baterii, akumulatorów i świetlówek,
- przekazywanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego do punktów sprzedaży lub odbierania go przez firmy posiadające odpowiednie zezwolenie (wykaz firm: www.um.lomza.pl),
- organizacja punktów zwrotu przeterminowanych leków na terenie aptek i przychodni,
- przekazywanie zużytych olejów do organizacji odzysku poprzez firmy pośredniczące,
- organizowanie miejskich punktów zbierania odpadów niebezpiecznych.

Na terenie miasta pozostałe, wytworzone odpady zbierane są w następujący sposób:

- zbieranie zużytych opon odbywa się m. in. w punktach serwisowych, stacjach demontażu pojazdów, firmach eksploatujących pojazdy,
- zbieranie i transport odpadów z budowy, remontów i demontażu budynków zajmują się wytwórcy tych odpadów tj. firmy budowlane, remontowe lub demontażowe, osoby prywatne posiadające upoważnienia do prowadzenia tego rodzaju prac oraz specjalistyczne podmioty działające w zakresie zbierania i transportu odpadów,
- komunalne osady ściekowe są składowane, wykorzystywane rolniczo lub przeznaczane do rekultywacji terenów,
- system gospodarki odpadami opakowaniowymi opiera się na odpowiedzialności przedsiębiorców, wprowadzających swoje produkty w opakowaniach za powstałe odpady opakowaniowe, na ustalonym prawnie obowiązku uzyskania określonego poziomu odzysku i recyklingu oraz na wdrażaniu monitoringu odpadów opakowaniowych w ramach prowadzonej sprawozdawczości.

3.4. Przeciwdziałania – działalność kontrolna

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku Delegatura w Łomży przeprowadził następujące kontrole:

1. W dniach 28.10.2014r. – 04.12.2014r. w **Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy w Łomży** do którego należy Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii oraz rekułtywowane stare składowisko w Czartorii.

W skład Zakładu wchodzi instalacja mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów (sortownia i kompostownia), instalacja do składowania odpadów, z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę i całkowitej pojemności ponad 25 000 ton oraz instalacje pomocnicze do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych i budowlanych, demontażu sprzętu AGD/RTV.

Instalacja działa na podstawie decyzji:

- Marszałka Województwa Podlaskiego (DIS-V.7222.1.1.2011 z dn. 28 luty 2011r. ze zmiana w decyzji DIS-V.722.1.8.2011 z dn. 13.04.2013r.) udzielającej pozwolenia zintegrowanego,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku (DIS-V.7241.1.1.2011 z dn. 04.02.2011r.) zatwierdzającej instrukcję eksploatacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanego na terenie Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii.

W ZPIUO odpady poddawane są przetwarzaniu w procesach:

- R3 – recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie SA stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania),
- R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1- R11, oraz unieszkodliwianiu w procesie D5 – składowanie na składowisku w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.).

W wyniku kontroli, na podstawie danych przedstawionych przez MPGKiM ZB w Łomży stwierdzono, że:

- przyjęte do przetwarzania w 2013r. ilości odpadów **przekroczyły wyznaczoną moc przerobową instalacji:**
  - sortowni o 28,94%,
  - kompostowni o 240,48%,
  - składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o 46,13%,
  - składowiska odpadów niebezpiecznych o 24,66%.
- przekroczone również roczne limity składowania, określone w pozwoleniu zintegrowanym, dla wielu rodzajów odpadów,
- błędnie sporządzono zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, sposobach gospodarowania nimi oraz instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania za rok 2013.

Na skutek zaistniałych naruszeń pozwolenia zintegrowanego oraz decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji ukarano pełnomocnika zakładu mandatem karnym.

O wynikach przeprowadzonej kontroli poinformowano Marszałka Województwa Podlaskiego.

Na podstawie Uchwały NR 18/V/15 Rady Miejskiej Łomży z dn. 21 stycznia 2015r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Miasta Łomża „ Zakład Gospodarowania Odpadami” oraz aktu notarialnego z dn. 22 stycznia 2015r. prowadzącym instalację ZPIUO w Czartorii, gm. Miastkowo został **Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w organizacji z siedzibą w Łomży** (ul. Stary Rynek 14).

2. Kontrola przeprowadzona w dn. 13 - 16.03.2015 na prośbę Marszałka Województwa Podlaskiego w związku z wnioskiem Zakładu Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w organizacji z siedzibą w Łomży o wydanie zgody na zamknięcie wydzielonej części składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Czartorii (II kwatera).

Stan formalno – prawny: Marszałek Województwa Podlaskiego decyzją DIS-IV.7222.1.1.2015 z dn. 4 lutego 2015r. zmienił pozwolenie zintegrowane (DIS-V.7222.1.1.2011 z dn. 28 luty 2011r. ze zmianą w decyzji DIS-V.722.1.8.2011 z dn. 13.04.2013r.) w zakresie podmiotu prowadzącego instalację, gdzie Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w organizacji zastąpił dotychczasowego zarządzającego MPGKiM ZB w

Łomży. Instrukcja prowadzenia składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z wydzieloną kwaterą do składowania odpadów niebezpiecznych została zatwierdzona przez Marszałka Województwa Podlaskiego decyzją DIS-IV.7241.1.2.2015 z dn. 4 lutego 2015r.

Na terenie ZPIUO w Czartorii zaprojektowano 4 kwatery na odpady inne niż niebezpieczne i obojętne. Dotychczas wykonano dwie: nr 1 i nr 2. Od czasu uruchomienia Zakładu odpady składowano w kwaterze nr 2 (docelowa rzędna składowania wraz z okrywą rekultywacyjną (1,1m) ma wynosić 132m n.p.m.. Kontrolującym przedłożono badanie osiadania składowiska, zgodnie z którym górny poziom odpadów określono na 131,2-131,95 m n.p.m. co świadczy o całkowitym napełnieniu kwatery i konieczności jej zamknięcia. Odpady w eksploatowanej kwaterze składowane były do 20 stycznia 2015r. Obecnie przeznaczone do składowania odpady gromadzone są tymczasowo na placu kompostowania odpadów (utwardzony, zaopatrzony w system odprowadzania odcieków do osobnego zbiornika na odcieki kompostowania o poj. 10 m³). Odpady te zostaną zdeponowane w kwaterze nr 1 po jej uruchomieniu. Kwatery Ne 1 i 2 posiadają system drenarski odprowadzający odcieki poprzez przepompownię do wspólnego zbiornika odcieków.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała naruszeń.

Zakład Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o. w organizacji decyzją Marszałka Województwa Podlaskiego DIS-IV.7241.2.8.2015 z dn. 27 marca 2015r. otrzymał zgodę na zamknięcie wydzielonej części składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (kwatery nr 2) zlokalizowanej na terenie Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czartorii.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Czartorii działające do 2011r. - będące w trakcie rekultywacji - nie było kontrolowane. Zarządzającym tym składowiskiem pozostało Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ZB w Łomży.

4. Promieniowanie elektromagnetyczne- PEM

4.1 Presje- Źródła emisji PEM

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem fizycznym złożonym z układu dwóch pól: elektrycznego (PE) i magnetycznego (PM). Zmiany pola elektrycznego i magnetycznego rozchodzą się w przestrzeni w postaci fal elektromagnetycznych.

W środowisku występują dwa rodzaje źródeł pól elektromagnetycznych: naturalne (pole magnetyczne Ziemi, pole wytwarzane przez wyładowania atmosferyczne, promieniowanie kosmiczne i promieniowanie Słońca) oraz sztuczne (powstające wokół radiolinii i wytwarzane przez instalacje służące do komunikacji za pomocą fal (np. stacje radarowe, anteny nadawcze radiowo – telewizyjne, aparaty CB-radio, stacje telefonii komórkowej), napowietrzne linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne oraz urządzenia elektryczne codziennego użytku takie jak: telefony, kuchenki mikrofalowe, telewizory itp.).

Niewątpliwie najbardziej niebezpiecznymi źródłami PEM oddziałującymi negatywnie na środowisko i zdrowie są stacje radiowe i telewizyjne, nadajniki GSM, linie wysokiego napięcia.

W Polsce obowiązują przepisy ochronne związane z narażeniem na promieniowanie elektromagnetyczne dotyczące ochrony środowiska. Wartości dopuszczalne zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883).

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych wyznaczone zostały dla różnych zakresów częstotliwości z podziałem na obszary:

- terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zakres częstotliwości pola	Parametr fizyczny		
	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
50 Hz ¹	1 kV/m	60 A/m	-

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola	Parametr fizyczny		
	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
0 Hz	10 kV/m	2.500 A/m	-
0 - 0,5 Hz	-	2.500 A/m	-
0,5 – 50Hz	10 kV/m	60 A/m	-
0,05 -1 kHz	-	3 A/m	-
0,001- 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
3 - 300 MHz	7 V/m	-	-
300 MHz -300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają:

a/ wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,

b/ wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanym z dokładnością do 1 miejsca znaczącego,

c/ wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu częstotliwości, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,

d/ f – częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,

e/ 50 Hz – częstotliwość sieci elektroenergetycznej.

Parametry pól określa się zależnie od częstotliwości. Dla małych częstotliwości rzędu kilku – kilkuset herców można zmierzyć zarówno wielkości składowej elektrycznej (natężenie określane w woltach na metr – V/m) jak i składowej magnetycznej (natężenie określane w amperach na metr – A/m). Dla wyższych częstotliwości (np. radiowych) jako parametr podaje się gęstość mocy (wyrażaną w watach na metr kwadratowy – W/m²). W każdym z dwóch przypadków można wyliczyć wielkość składowej elektrycznej i magnetycznej.

Zgodnie z art. 123 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zasady prowadzenia badań określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 12 listopada 2007r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz.1645).

4.2. Stan – Pomiar monitoringowe pól elektromagnetycznych w 2014 roku

Źródła emisji promieniowania elektromagnetycznego to w większości: stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje nadawcze radiowo-telewizyjne. Ponadto znajdują się tu także obiekty i urządzenia radiokomunikacyjne, radiolokacyjne i radionawigacyjne, systemy radiowego dostępu abonenckiego SRDA oraz sieć elektroenergetyczna 400kV.

W roku 2014 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku zrealizował kolejny

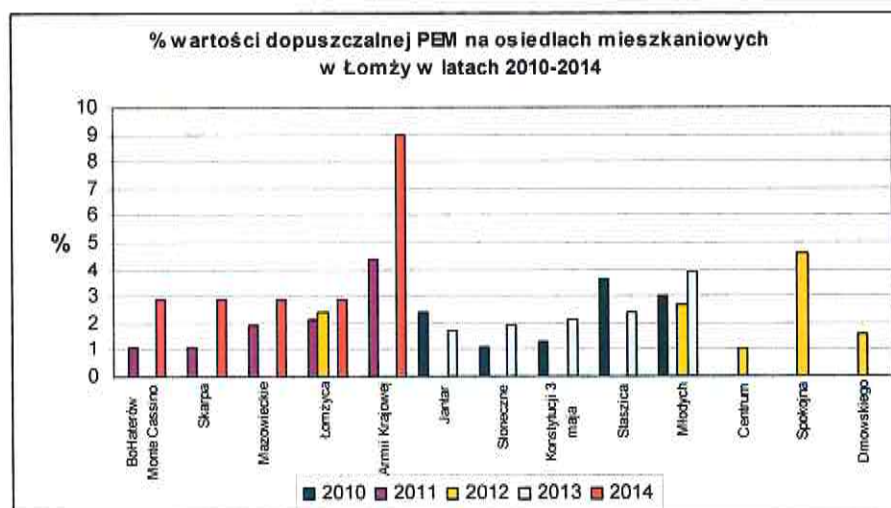
program badań pól elektromagnetycznych opracowany zgodnie z *Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa podlaskiego na lata 2013-2015*. Program ten zakładał skoncentrowanie pomiarów na obszarach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich. Zakres prowadzenia badań obejmował pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

WIOŚ przeprowadził pomiary w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na terenie województwa. Badania wykonano w okresie od 25 lutego do 10 grudnia 2014 roku, za pomocą miernika do pomiaru pola elektromagnetycznego NMB 550 (nr B-0781) z sondą pola elektrycznego (EF-0391 i A – 0886) o zakresie częstotliwości 100 kHz – 3GHz, o zakresie odczytu 0,01 V/m – 100kV/m. W każdym z 45 punktów wykonano 2 godzinny pomiar z częstotliwością próbkowania co 1s.

Na terenie Łomży wytypowano do badań 5 punktów pomiarowych. Wyniki pomiarów wokół obiektów emitujących PEM na terenie Łomży zestawiono w poniższej tabeli:

Lokalizacja punktu kontrolnego	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektromagnetycznych promieniowania elektromagnetycznego przy użyciu sondy EP-300 V/m	% wartości dopuszczalnej
Osiedle Boh. Monte Cassino ul. Bohaterów Monte Cassino 1	<0,2	2,9
Osiedle Skarpa ul. Górna 11	<0,2	2,9
Osiedle Mazowieckie Ul. Księcia Janusza 6	<0,2	2,9
Osiedle Łomżyca ul. Nowoprojektowana/ Wesoła 75	<0,2	2,9
Osiedle Armii Krajowej ul. Kazańska 10	0,63	9,0

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów należy stwierdzić, że w żadnym z badanych punktów pomiarowych w Łomży nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Zmierzone wartości składowej elektrycznej, w większości punktów pomiarowych w Łomży jak i w województwie podlaskim, stanowiły poniżej 10% normy dopuszczalnej.

Najwyższe natężenie promieniowania elektromagnetycznego odnotowano na Osiedlu Armii Krajowej przy ul. Kazańskiej 10. Na tle miasta jest to wartość zdecydowanie najwyższa. Jest to także druga co do wielkości wartość w całym województwie podlaskim (na 45 punktów zbadanych w 2014 roku). W pobliżu osiedla znajdują się dwa najwyższe maszty antenowe w Łomży: maszt przy Szosie Zambrowskiej i maszt przy osiedlu Medyk. Zaznaczyć należy, że w tym rejonie zlokalizowany jest Szpital Wojewódzki w Łomży.

4.3. Przeciwdziałania

Oddziaływanie pola elektromagnetycznego na organizm człowieka jest trudne do ustalenia, gdyż człowiek nie posiada – podobnie jak w przypadku promieniowania jonizującego – receptorów, które ostrzegąłyby go o jego istnieniu. Na dodatek skutki promieniowania nie są natychmiastowe. Skutki oddziaływania pola elektromagnetycznego na zdrowie człowieka to stosunkowo nowe zjawisko w dzisiejszym świecie. Jednoznaczne stwierdzenie wpływu, a szczególnie szkodliwego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka **jest obecnie trudne do ustalenia (brak odpowiednich, długofalowych badań)**. Każdy organizm reaguje indywidualnie i posiada różną odporność na działanie tego rodzaju promieniowania. Warto wspomnieć, że pomimo dużej liczby badań doświadczalnych, nie udało się do tej pory ujednoczyć koncepcji dotyczących mechanizmów działania pól elektromagnetycznych na organizmy i ich elementy. Ważnym czynnikiem mającym wpływ na oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka są parametry tego pola, a także inne czynniki wynikające z warunków w których dochodzi do kontaktu człowieka z tym polem. Do istotnych parametrów należy zaliczyć:

- **odległość od źródła pola.**

- **sumaryczny czas oddziaływania różnych źródeł.** Ten czynnik w miarę wzrostu ilości źródeł promieniowania elektromagnetycznego staje się coraz bardziej istotny. Bowiem nawet jeśli z każdego ze źródeł będziemy korzystali krótko, ale będzie ich coraz więcej, to sumaryczny czas oddziaływania może okazać się nieobojętny dla naszego organizmu, szczególnie w przypadku ciągłego narażenia na promieniowanie w domach mieszkalnych.

Przebywanie w pobliżu urządzeń będących emiterami promieniowania elektromagnetycznego, może mieć trudne do przewidzenia konsekwencje. Ponieważ jednoznaczna odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka w różnych warunkach jest szkodliwe, nie jest obecnie możliwa, **konieczna jest szczególna ostrożność i rozważa organów decyzyjnych przy wydawaniu pozwoleń na lokalizację nowych źródeł emisji PEM na terenach gęsto zaludnionych.**

5. Hałas

5.1. Hałas komunikacyjny

5.1.1. Presje – źródła hałasu komunikacyjnego.

Do głównych źródeł hałasu tworzących klimat akustyczny Łomży należy głównie komunikacja drogowa. Miasto jest ważnym węzłem międzynarodowego transportu drogowego. **Ogólna sieć dróg na terenie miasta - 105 km w tym:**

Sieć dróg wojewódzkich - 8,772 km

- droga wojewódzka nr **645**: Myszyniec - Łyse - Zbójna - Nowogród - Łomża
- droga wojewódzka nr **677**: Łomża - Śniadowo - Ostrów Mazowiecka
- droga wojewódzka nr **679**: Łomża - Podgórze - Gać - Mężenin

Sieć dróg krajowych - 10,399 km

- droga krajowa nr **61**: Warszawa - Legionowo - Różan - Ostrołęka - Łomża - Grajewo - Augustów

- droga krajowa nr **63**: Węgorzewo - Giżycko - Orzysz - Pisz - Kolno - Łomża - Zambrów - Siedlce - Radzyń Podlaski - Sławatycze

Sieć dróg powiatowych - 21,8 km i sieć dróg gminnych - 64,4 km.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku w 2014 roku nie prowadził badań monitoringowych hałasu komunikacyjnego na terenie Łomży. Ostatnie badania były prowadzone były w 2013 roku w punkcie zlokalizowanym przy ulicy Wojska Polskiego 31. Celem badań było określenie uciążliwości akustycznej drogi krajowej nr 61 biegnącej przez miasto ulicami Wojska Polskiego i Zjazd. Droga ta obciążona jest bardzo dużym ruchem tranzytowym pojazdów ciężarowych. Na ulicę Wojska Polskiego przekierowywany jest, poprzez ulicę Poznańską, także ruch samochodów ciężarowych z drogi wojewódzkiej nr 677 z kierunku Warszawy przez Ostrów Mazowiecką. Zamknięcie dla samochodów ciężarowych przejazdu Aleją Legionów miało na celu zmniejszenie uciążliwości akustycznej i natężenia ruchu w rejonach miasta obciążonych bardzo dużym ruchem samochodów osobowych, szczególnie w okresie letnim i weekendowym.

Omówienie wyników badań przeprowadzonych w 2013 roku, wraz z porównaniem natężenia ruchu i hałasu do badań wcześniejszych, zawiera „Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska na terenie Łomży w 2013 roku” zamieszczona na stronie internetowej WIOŚ Białystok www.wios.bialystok.pl w zakładce Publikacje - 2014.

Kolejne badania uciążliwości hałasu komunikacyjnego zaplanowano w Łomży na 2015 rok.

5.2. Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy nie stwarza w Łomży większych problemów. Systemy lokalizacji nowych inwestycji i sporządzania ocen ich oddziaływania na środowisko, kontroli i egzekucji nałożonych kar pozwalają na znaczne ograniczenia zasięgu rozprzestrzeniania tego rodzaju hałasu. Ważne jest również to, że dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich stosunkowo niewielkie wymiary, istnieje wiele prostych możliwości ograniczenia emisji do środowiska przez zastosowanie skutecznych rozwiązań technicznych takich jak: tłumiki, obudowy dźwiękochłonne, zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian czy stolarki okiennej pomieszczeń, w których pracują hałasujące maszyny.

W 2013 roku przeprowadzona została kontrola Firmy Handlowo-Usługowej DRWALEK Adam Fabiszewski Skład Drewna w Łomży, 18-400 Łomża, ul. Sikorskiego 201. W jej wyniku stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego do środowiska podczas cięcia drewna opałowego piłami łańcuchowymi. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów hałasu, wystąpiono do Prezydenta Miasta Łomży o wydanie decyzji ustalającej dopuszczalne poziomy hałasu. Decyzja taka wydana została w 2014 roku. **W 2014 roku** przeprowadzona została ponowna kontrola podmiotu. W jej wyniku nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego do środowiska.

6. Ochrona środowiska przed awariami

Awarie zagrażające środowisku, mogą nastąpić zarówno na terenie zlokalizowanych w Łomży obiektów przemysłowych, jak również poza nimi. Zagrożenia takie mogą również powstać w wyniku wypadków

kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne, a także na skutek rozszczelnień rurociągów transportujących gaz ziemny. Na terenie Łomży znajduje się 10 stacji paliw. Eksploatacja tych stacji stwarza zagrożenie dla środowiska (możliwość awarii zbiorników, pożar itp.). Głównie jednak zagrożenie wynika z transportu paliw na zaopatrzenie tych obiektów.

Delegatura WIOŚ w Łomży prowadzi "Rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii". W rejestrze tym znajdują się aktualnie dwa zakłady położone na terenie miasta. Jeden z nich "GASPOL" S.A. Rozlewnia w Łomży, zgodnie z art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ze względu na rodzaj i ilość magazynowanej substancji niebezpiecznej został zakwalifikowany, jako **zakład dużego ryzyka (ZDR) wystąpienia awarii**.

"GASPOL" S.A . Rozlewnia w Łomży

- gazy płynne LPG (łącznie) - 1200 Mg
- alkohol metylowy - 4 Mg

Ilość powyższa jest ilością maksymalną wynikającą z wielkości urządzeń magazynowych. W przewidywanych scenariuszach wydarzeń, w przypadku awarii, strefa zniszczeń i pożarów może wykroczyć znacznie poza teren zakładu. **Ze względu na położenie osiedli mieszkaniowych bezpośrednio przy granicy zakładu, znaczenie tego źródła zagrożenia jest niezmiernie istotne.**

Rozlewnia gazu wyposażona jest w instalacje sygnalizacyjne i urządzenia zabezpieczające. Zbiorniki nadziemne wyposażone są w instalację zraszaczową (klimatyczną) do ochładzania zbiorników oraz instalację gaśniczą - wodną. Instalacja klimatyczna uruchamiana jest ręcznie w pomieszczeniu pompowni p.poż, natomiast instalacja gaśnicza uruchamiana jest samoczynnie, kiedy temperatura przekroczy odpowiednie progi. W zakładzie pracuje stała instalacja do pomiaru, rejestracji i sygnalizacji koncentracji mieszanin gazów wybuchowych.

Inspekcja Ochrony Środowiska, corocznie przeprowadza w zakładzie kontrole mające na celu sprawdzenie przestrzegania przepisów ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska przed poważnymi awariami. Kontrola przeprowadzona w grudniu 2014 roku nie wykazała nieprawidłowości i naruszania przepisów ochrony środowiska.

VAN PUR Spółka Akcyjna w Warszawie, Oddział w Łomży

- amoniak - 3,5 Mg
- dwutlenek węgla - 60,0 Mg
- wodorotlenek sodu - 10,0 Mg
- kwas solny - 2,0 Mg

Amoniak jest podstawową substancją niebezpieczną znajdującą się na terenie zakładu, mogącą powodować zagrożenie podczas awarii połączonej z jego wyciekami. Zagrożenie to jest ograniczane za pomocą środków technicznych i organizacyjnych. Instalacja chłodnicza browaru po rozbudowie pracuje w układzie chłodzenia pośredniego. Oznacza to, że czynnik roboczy, którym jest amoniak, znajduje się wyłącznie w obrębie maszynowni chłodniczej. Urządzenia technologiczne oraz wymagające chłodzenia pomieszczenia, chłodzone są przy użyciu ochłodzonego glikolu oraz wody lodowej. Eliminuje to obecność amoniaku w pomieszczeniach

zamkniętych, gdzie stwarzać mógłby największe zagrożenie. Zawierający amoniak układ chłodniczy wyposażony jest w sygnalizację stanów awaryjnych urządzeń.

Pozostałe substancje to środki służące do utrzymania czystości i higieny urządzeń technologicznych. Zagrożenie ze strony tych środków ogranicza się do miejsca ich oddziaływania.

Browar posiada możliwości likwidacji awarii, które mogą zdarzyć się na jego terenie. Posiada instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, do której dołączony został funkcjonujący wcześniej w zakładzie „Plan operacyjny likwidacji skutków nadzwyczajnych zagrożeń”. Browar posiada 8 przeszkolonych ratowników chemicznych. Posiadają oni stosowne dokumenty potwierdzające ukończenie szkolenia w zakresie ratownictwa chemicznego.

Kontrola przeprowadzona w czerwcu 2015 roku, w zakresie ochrony środowiska przed awariami nie wykazała nieprawidłowości.

Gazociągi

Do źródeł zagrożenia na terenie miasta należy zaliczyć gazociągi tranzytowe oraz gazowe sieci i instalacje. Zagrożenie może powstać w przypadku uszkodzenia i rozszczelnienia gazociągu lub instalacji. Na terenie Łomży długość czynnej sieci gazowej w kolejnych latach powoli, ale systematycznie wzrasta. W 2013 roku długość ta wyniosła 59 738 m. Odbiorcami gazu jest coraz większa ilość mieszkańców. Czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieskalnych było w 2013r. 1 804 sztuk. (GUS, 2013, brak danych za 2014r.).

W 2014 roku nie notowano w Łomży zdarzeń o charakterze poważnych awarii związanych z gazociągami.

Transport

Poważne źródło zagrożenia na terenie Łomży, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych (na Narwi i Łomżycze), które grożą bezpośrednim zanieczyszczeniem rzek. Zanieczyszczeniem, szczególnie Łomżyczką, grozi w zasadzie każde zdarzenie na terenie miasta powodujące spływ do rzeki zarówno produktów ewentualnej awarii jak też zanieczyszczeń (w tym naftopochodnych) powstających podczas normalnej eksploatacji ulic i parkingów na terenie miasta. W celu zminimalizowania zanieczyszczenia wód w Łomży na 24 z 28 wylotów kanalizacji deszczowej (5 do Narwi i 23 do Łomżyczką) wykonano separatory oczyszczające wody deszczowe. Badania wód, zgodnie z obowiązującymi przepisami, prowadzi się tylko z urządzeń oczyszczających o przepustowości nominalnej większej jak 300 l/s. Parametry takie posiada 1 separator przy wylocie W19 (ul. Poznańska przy ul. Spokojnej). Przeprowadzone w 2014 roku dwukrotnie badania wód opadowych z tego kolektora nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych zarówno w zakresie stężenia substancji ropopochodnych jak i zawiesiny.

Zdarzenia o znamionach poważnych awarii:

W roku 2014 na terenie Łomży zdarzeń o znamionach poważnej awarii **nie odnotowano**. Nastąpiło kilka przypadków zanieczyszczenia pasa drogowego paliwem uszkodzonych pojazdów. Nie miało to jednak istotnego wpływu na środowisko.

7. Działalność kontrolna

W rejestrze Delegatury w Łomży WIOŚ Białystok znajduje się **170 podmiotów** z terenu miasta Łomży, kontrolowanych w związku z oddziaływaniem na środowisko. W związku z ciągłym poszerzaniem zakresu obowiązków kontrolnych WIOŚ ustalono cele kontroli wskazane przez GIOŚ (m.in.), które w ramach możliwości realizowano:

- sprawdzenie dotrzymania warunków decyzji dotyczących gospodarowania odpadami,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze źródeł energetycznych i technologicznych, zlokalizowanych w pobliżu obszarów NATURA 2000,
- poprawa przestrzegania wymagań ochrony środowiska w rolnictwie, w szczególności na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego (OSN)
- ograniczenie emisji do wód powierzchniowych i ziemi substancji zawartych w ściekach technologicznych, opadowych, a także substancji szczególnie szkodliwych wprowadzanych do kanalizacji,
- sprawdzanie realizacji obowiązków wynikających z konieczności przeciwdziałania poważnym awariom oraz przepisów dotyczących substancji i preparatów REACH,
- eliminowanie nielegalnej działalności w zakresie recyklingu pojazdów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- sprawdzenie przestrzegania wymagań ustawy o bateriach i akumulatorach,
- sprawdzenie spełniania zasadniczych wymagań ochrony środowiska przez wyroby wprowadzane na rynek,
- ograniczenie uciążliwości związanych z pozanormatywną emisją hałasu do środowiska.

W roku 2014 na terenie Miasta Łomży Inspekcja WIOŚ przeprowadziła 33 kontrole, w tym:

- 7 kontroli kompleksowych: w 5 nie stwierdzono naruszeń prawa ochrony środowiska, w 2 wydano zarządzenia pokontrolne oraz w jednym z nich właściciela firmy ukarano mandatem karnym.
- 13 kontroli problemowych: w 10 nie stwierdzono naruszeń prawa ochrony środowiska; w 1 przypadku udzielono pouczenia i instruktażu, w 1 wydano decyzję o karze biegnącej, w 1 nałożono mandat karny i wystąpiono do Urzędu Marszałkowskiego.
- 12 kontroli interwencyjnych: w trakcie 8 kontroli nie stwierdzono naruszeń prawa ochrony środowiska, w 1 przypadku wydano tylko zarządzenia pokontrolne; w 3 pozostałych wydano zarządzenia pokontrolne oraz wystąpiono do Marszałka Województwa. W trakcie kontroli wszczęto 3 postępowania w sprawie nałożenia kar, nałożono jeden mandat karny.
- 1 kontrolę inwestycyjną: nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w kontrolowanych podmiotach to :

- nieuregulowane sprawy dotyczące gospodarki odpadami w tym: brak informacji o wytwarzanych odpadach, brak ewidencji odpadów, brak zbiorczego zestawienia danych o ilościach i rodzajach wytwarzanych odpadów oraz działalność związana z nielegalnym demontażem pojazdów;
- brak zbiorczych zestawień danych o zakresie korzystania ze środowiska;
- nieterminowe przekazywanie informacji z zakresu ochrony środowiska do Marszałka Województwa Podlaskiego oraz do WIOŚ.

7.1. Kontrole kompleksowe

→ w zakresie przestrzegania warunków pozwolenia zintegrowanego :

1. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Łomży - kontrola przeprowadzona w dn. 14.02. i 27.02.2014r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska przez zakład:

1. Generalny Dystrybutor Wędlin, Mięsa i Drobiu Świeżego „DANTEK”, ul. Browarna 2a, 18-400 Łomża – przeprowadzona w dniu 13. 05. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Wydano zaświadczenie o spełnieniu wymagań ochrony środowiska.

→ w zakresie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, gospodarka odpadami:

1. „JURPOL” ul. Harcerska 1 Łomża – przeprowadzona w dn. 16.10.2014r. kontrola wykazała, że zakład posiada niepełną ewidencję odpadów, oraz nie sporządził dokumentacji dotyczącej opłat za korzystanie ze środowiska. Wydano zarządzenie pokontrolne, dokonano pouczenia i instruktażu.

→ w zakresie gospodarki odpadami:

1. „POLPAK” Wyrób Łubianek Produkcja Artykułów Drzewnych Stare Kupiski, ul. Armii Krajowej 4 Łomża – kontrola przeprowadzona w dn. 21.10. i 17.11.2014r. wykazała, że zakład nie przekazywał Marszałkowi Województwa zbiorczego zestawienia danych o odpadach oraz nie uwzględnił wszystkich źródeł emisji do naliczenia wysokości opłat za korzystanie ze środowiska. Wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzję o karze za nie złożenie zbiorczego zestawienia danych o odpadach.

→ w zakresie poważnych awarii:

1. „GASPOL” ul. Piłsudskiego 135 Łomża - kontrola przeprowadzona w dn. 21.11. i 16.11.2014r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ w zakresie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, recykling pojazdów:

1. PU „MODEN” Modzele Skudosze 59 A Łomża - kontrola przeprowadzona w dn. 22. 12. 2014r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ w zakresie gospodarki wodnościekowej, gospodarki odpadami:

1. PPHU „SZARŁAT” S. C. ul. Nowogrodzka 153 Łomża - kontrola przeprowadzona w dn. 23. 12 i 24. 12.2014r. nie wykazała nieprawidłowości.

7.2. Kontrole problemowe

→ w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska przez stację demontażu pojazdów:

1. Zakład Usługowo-Handlowy Składnica Żłomu Pojazdów, ul. Poznańska 118 Łomża- podczas kontroli przeprowadzonej w dn. 15.04. i 28.04.2014r. stwierdzono, że ewidencja odpadów jest prowadzona na nieaktualnych drukach. Dokonano pouczenia i instruktarzu. Wystosowano pismo do Urzędu Marszałkowskiego.

→ w zakresie stosowania SZWO:

1. PSS „SPOŁEM” ul. Nowogrodzka 151 A Łomża – przeprowadzona w dniach 25.04. i 29. 04. 2014r. kontrola nie wykazała przekroczeń.

→ w zakresie gospodarki odpadami (ustawa produktowa i opakowaniowa):

1. „TMT” ul. Wojska Polskiego Łomża – kontrola przeprowadzona w dn. 09.05. i 27.05. 2014r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ w zakresie gospodarki wodnościekowej:

1. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. Z o. o., ul. Piłsudskiego Łomża – przeprowadzona w dniach 16. 05 i 24. 06. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

2. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o.; ul. Zjazd 23 Łomża – w trakcie przeprowadzonej w dniu. 26. 09. 2014r. kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

→ **w zakresie planu ochrony powietrza:**

1. **Urząd Miejski w Łomży, ul. Stary Rynek 14 Łomża** – przeprowadzona w dniach 24. 06. i 30. 06. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

→ **w zakresie ochrony powietrza:**

1. **Przedsiębiorstwo Budownictwa Komunikacyjnego, ul. Sikorskiego 156 Łomża** – przeprowadzona w dniach 24. 06. i 30. 06. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

→ **w zakresie zawartości siarki w paliwach:**

1. **ul. Rybaki 57A, Łomża** - kontrola przeprowadzona w dn. 27.08. 2014r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ **w zakresie nadzoru rynku (opakowania):**

1. **PHU „MARTEX” S.C.; ul. Aleja Legionów 60e, Łomża** – przeprowadzona w dniu 14. 10. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości

→ **w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza (pomiar emisji):**

1. **„PEPEES” S.A., ul. Poznańska 121, Łomża** - kontrola przeprowadzona w dn. 20.10 i 14.11.2014r. wykazała przekroczenie dopuszczalnej emisji. Wydano decyzję o karze biegnącej.

→ **w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska przez RIPOK w Czartorii:**

1. **MPGKIM Zakład Budżetowy w Łomży, ul. Akademicka 22 Łomża** - kontrola przeprowadzona w dn. 28.10.2014r. wykazała przekroczenie mocy przerobowej instalacji oraz fakt, że przetworzono zbyt dużo odpadów. Nałożono mandat karny w wysokości 500 zł oraz wystąpiono do Urzędu Marszałkowskiego.

→ **w zakresie spełniania wymagań ustawy o bateriach i akumulatorach:**

1. **„NOVUM” Zakład Usług Informatycznych, ul. Spokojna 9a Łomża** – przeprowadzona w dn. 19. 11 i 25. 11. 2014r. kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości.

→ **w zakresie nadzoru rynku – urządzenia emitujące hałas:**

1. **„OGRODOM” Z.A.K. ul. Nowogrodzka 38 Łomża** – przeprowadzona w dn. 18. 12. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

7.3.	Kontrole interwencyjne
-------------	-------------------------------

→ **w zakresie postępowania z odpadami:**

1. **„DEVO” ul. Meblowa 29 18-400 Łomża** – przeprowadzona w dniach 10. 01 i 07.02.2014r. wykazała niewłaściwe postępowanie z wytworzonymi odpadami. Wydano zarządzenie pokontrolne.

→ **w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza, zanieczyszczenia gruntu farbami:**

1. **„DOMCZAR” ul. Meblowa 35, Łomża** – przeprowadzona w dniach 13.01. i 07.02.1014r. kontrola stwierdziła nieuregulowany stan formalnoprawny w zakresie ochrony powietrza, nieprawidłowości w gospodarce odpadami, zanieczyszczenie środowiska pyłem zestalonych farb, nie złożenie zbiorczego zestawienia danych o ilości i rodzajach odpadów oraz nie wnoszenie opłat za korzystanie ze środowiska. Wydano zarządzenia pokontrolne i podjęto decyzję o karze, dokonano pouczenia i instruktażu. Wystąpiono również do Marszałka Województwa.

→ **w zakresie gospodarki odpadami (spalanie przepracowanego oleju):**

1. **Posesja przy ul. Sikorskiego, Łomża** – podczas kontroli przeprowadzonej w dn. 02.01.2014r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

→ **w zakresie spalania odpadów:**

1. **„APX” Salon gier komputerowych, Al. Legionów 125 18-400 Łomża** – przeprowadzona w dniu 17. 02. 2014 roku kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

→ **w zakresie gospodarki odpadami:**

1. Piekarnia s. c. Zawady Przedmieście, Łomża - podczas kontroli przeprowadzonej w dn. 08.04. 2014r. nie stwierdzono nieprawidłowości.
2. „BIS” ul. Nowoprojektowana 5 Łomża - podczas kontroli przeprowadzonej w dn. 26. 11 i 27. 11. 2014r. nie wykazano nieprawidłowości.

→ **w zakresie hałasu:**

1. Firma Handlowo Usługowa „DRWALEK” Skład Drewna w Łomży, ul. Sikorskiego 201 Łomża – przeprowadzona w dn. 22. 05. 2014r. kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości.

→ **w zakresie ochrony powietrza i gospodarki odpadami:**

1. „WILROBI” Sp. Z o. o., ul. Nowogrodzka 157, Łomża – w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniach 18. 06. i 14. 07. 2014r. stwierdzono szereg nieprawidłowości m.in.: nie powiadomienie WIOŚ o terminie oddania obiektu do użytkowania, brak pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, nie uwzględnienie wszystkich rodzajów zanieczyszczeń przy naliczaniu należnych opłat za korzystanie ze środowiska, nie przekazywanie do Marszałka Województwa zbiorczych zestawień danych o odpadach i sposobach gospodarowania nimi. Nałożono mandat karny 400 zł. Wydano zarządzenia pokontrolne, wszczęte zostały dwa postępowania w sprawie kar za nie składanie zbiorczych zestawień danych o odpadach i sposobach gospodarowania nimi za lata 2012 i 2013. Wystąpiono do Marszałka Województwa w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.

→ **w zakresie gospodarki odpadami, podejrzenie o nielegalne transgraniczne przemieszczanie odpadów:**

1. „TANIE AUTO” Autokomis w Łomży, ul. Poznańska 19 Łomża - przeprowadzona 04. 07. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
2. „GOLON Motocykle” Janowo 12c Autokomis w Łomży ul. Poznańska 44 - przeprowadzona 04. 07. 2014r. kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

→ **w zakresie ochrony powietrza:**

1. „XARALINE” Sp. z o.o.; ul. Nowogrodzka 151, Łomża - w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniach 03. 10. i 21. 11. 2014r. nie stwierdzono nieprawidłowości.
2. „WILROBI” Sp. Z o. o., ul. Nowogrodzka 157, Łomża - w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniach 07. 10. i 21.11.2014r. stwierdzono spalanie pozostałości poprodukcyjnych (MDF). Wystąpiono do Marszałka Województwa.

7.4.

Kontrole inwestycyjne

→ **w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska:**

1. PKN „ORLEN” S.A. Stacja Paliw nr 1416, ul. Wojska Polskiego Łomża - podczas kontroli przeprowadzonej w dn. 17.007. i 22. 07. 2014r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szczegółowe omówienie kontroli dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem i gospodarki odpadami oraz zapobiegania poważnym awariom ujęto w rozdziałach dotyczących tych zagadnień.

Sporządzono:

KIEROWNIK DZIAŁU
MONITORINGU ŚRODOWISKA

mgr inż. Alicja Godula

Dział Monitoringu Delegatury w Łomży
WIOŚ Białystok

Zatwierdzam:

Z up. Podlaskiego Wojewódzkiego
Inspektora Ochrony Środowiska

mgr inż. Waldemar Gofaszczyński
Kierownik Delegatury
w Łomży

